ISBN Number: 978-93-342-9910-6 (Book)

𑓇

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓔𑓒𑓐 𑒧 𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓕 𑒖𑒴𑒢 𑓒𑓐𑓒𑓕 (𑒫𑒩𑓂𑒭 𑓑𑓘 𑒧𑒰𑒮 𑓒𑓑𑓐 𑒁𑓀𑒏 𑓔𑓒𑓐)

[𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) www.videha.co.in]

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢: 𑒧𑒰𑒢𑒳𑒭𑒲𑒧𑒱𑒯 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒰𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯- 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒰𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏 𑒄-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰

𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏: 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩।

Videha e-Learning

Gajendra Thakur

𑒄 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒃𑓀𑒙𑒩𑒢𑒹𑒙 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒟𑒱𑒏 𑒖𑒏𑒩 𑒢𑒰𑒧 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑓑 𑒖𑒢𑒫𑒩𑒲 𑓒𑓐𑓐𑓘 𑒮𑒿 '𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯' 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒻। 𑒃𑓀𑒙𑒩𑒢𑒹𑒙𑒣𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒅𑒣𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯- 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒰𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏 𑒄 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒡𑒩𑒱 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒹 http://www.videha.co.in/ 𑒣𑒩 𑒄 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒂𑒥 "𑒦𑒰𑒪𑒮𑒩𑒱𑒏 𑒑𑒰𑒕" 𑒖𑒰𑒪𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞 '𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯' 𑒄-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒏𑓂𑒞𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒏 𑒖𑒰𑒪𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒏 𑒋𑒑𑓂𑒩𑒲𑒑𑒹𑒙𑒩𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒦𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱।

Videha eJournal (link www.videha.co.in) is a multidisciplinary online journal dedicated to the promotion and preservation of the Maithili language, literature and culture. It is a platform for scholars, researchers, writers and poets to publish their works and share their knowledge about Maithili language, literature, and culture. The journal is published online to promote and preserve Maithili language and culture. The journal publishes articles, research papers, book reviews, and poetry in Maithili and English languages. It also features translations of literary works from other languages into Maithili. It is a peer-reviewed journal, which means that articles and papers are reviewed by experts in the field before they are accepted for publication.

Font/ Keyboard Source: https://fonts.google.com/ , https://github.com/virtualvinodh/aksharamukha-fonts , https://keyman.com/

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

Cover designed by AUM GAJENDRA THAKUR

Videha e-Journal: Issue No. 420 at www.videha.co.in ISSN 2229-547X (online)

 ঘমানান্তৰ পৰম্পৰাক রিদ্যাপতি- চিত্র রিদেহ সম্মানসঁ সম্মানিত শ্রী পনকলান মণ্ডল দ্বাৰা

মৈথিলী ভাষা জগজ্জননী সীতায়াঃ ভাষা আসীৎ। হনুমন্তঃ উক্তরান- মানুষীমিহ সংস্কৃতাম্।

অনুক্রম

ঐ অংকমে অছি:-

১.অংক ৪১৮-৪১৯ পৰ টিপ্পণী

গদ্য

২.১.হিতনাথ ঝা- মৈথিলী সাহিত্যমে তাৰানাথ ঝা এরং জনক পৰিরাৰক যোগদান

২.২.প্রমোদ ঝা 'গোকুল'-সাপিন

২.৩.কুমাৰ মনোজ কশ্যপ- অনুত্তৰিত প্রশ্ন (লঘুকথা)

২.৪.লালদেৱ কামত- এরমস্তকে নিহিতার্থ/ অহর্নিশ মৈথিলী সাহিত্য সেরক ডা০তাৰানন্দ রিযোগী

২.৯.পৰমানন্দ নান কর্ণ- তীর্থক্ষেত্রক মাহাত্ম্য- ৫ (পদ্ম পুৰাণ উত্তৰ খংড)

পদ্য

३.১.ৰাম শংকৰ ঝা "মৈথিন"- কোন্দ্ক ৰঁৰদ/ মৃদা খাৰঁ

३.২.প্রমোদ ঝা 'গোকুন'- খাগাঁ ৰঁঢ়ন জা ৰহন ঠী

३.३.জগদানন্দ ঝা 'মনু'- ৰীসগাঁ হাতকু

३.৪.প্রণৱ কুমাৰ ঝা- এক কপ চাহ

১.অংক ৪১৮-৪১৯ পর টিপ্পণী

অংক ৪১৮ পর টিপ্পণী

প্রণর কুমাৰ ঝা

আশীষ অনচিন্হাৰ কে গ়জ়ল মেং 'সদা সোহাগিন' কে প্রতীক দ্বাৰা সমাজ মেং ব্যাপ্ত কিছু বিৰোধাভাসী সন্দাগ পৰ সটীক ব্যংগ্য কৈল গেল অছি। আশীষ জী কে জীৱনী কে অংশ পহিনেহো পঢ়নে ৰহী। পাঠকীয় দৃষ্টিকোণ সঁ ই লেখ একটা আত্মীয়, ব্যংগ্যাত্মক আ গহিৰ সামাজিক বিশ্লেষণ প্রস্তুত কৰবাঁক প্রয়াস বুঁঝানা জায় অছি। লেখক গামক ভূগোল আ জাতীয় সংৰচনা কেৰ মাধ্যম সঁ মানর স্বভার, গৌৰৱবোঁধ আ স্থানীয ৰাজনীতি কে দেখেবাঁক প্রয়াস ক ৰহল ছৈথ। "কোনো স্থানক নাম উলটা কই দের্ঁ ওকৰ ঐতিহাসিক দৃষ্টিকোণসঁ খুন কৰর্ঁ ছৈ।" লেখক কে দৃষ্টি মে ই কোনা ছৈ যে লেখক কে ফৰিচ্চা কে কহবাঁক দৰকাৰ ছৈ। শেকমপিয়ৰ কহনে ছনাহ জে নাম মে কী ছৈ, ত নাম উলটা কে ৰখনাগ একটা ফৈশন/একটা শৈলী সেহো ত হোগত ছৈক জেনা থানা-বীহপুৰ, চক-মকৰংদ, চক-সিকংদৰ, গ্রাম খৰিকা আদি।

অংক ৪১৯ পর টিপ্পণী

হিতনাথ ঝা

বিদেহক হম দূ বর্ষসঁ কনে বেঁসিএ সময়সঁ নিয়মিত পাঠক ছী। পত্রিকো নিয়মিত নিকনৈত অছি। নীকসঁ হষ্টি ক' সোচবঁ অা অমনমে অানবঁ কম কঠিনাহ কাজ নহি। জাহি দিস আন-আন সম্পাদকক ধ্যান নহি জাগত ছনি, ওহি দিস হিনক ধ্যান পড়িতে ষ্টা ছনি। অদ্যাবধি এহি পত্রিকাক কবীবঁ 35 বিশেষাংক নিকনি চুকনে অছি। ও ব্যক্তিপবক তঁ অছিএ, সংস্থাক গতিবিধিক বিষয়মে সেহো। আনো-আন বিষয়ক অছি বিশেষাংক সভ। এক খাস বাঁত আওব ছনি হিনক বিশেষাংকমে। সাহিত্যকাবক বিষয়মে জঁ নী তঁ সভ জীবৈত সাহিত্যকাবক ব্যক্তিত্ব আ কৃতিত্বক বিষয়মে বহৈত অছি। অবঁডেবন সাহিত্যকাব জনিক সাহিত্যমে মহত্বপূর্ণ অবদান ছনি, ওহিপব কেঁদ্রিত অংক বিশ্বসনীয়তাক দৃষ্টিসঁ সেহো মহত্বপূর্ণ বহৈত অছি। হানক বিশেষাংকমে মহত্বপূর্ণ নেখক ববীন্দ্রনাথ ঠাকুব, বামনোচন ঠাকুব, বাজনন্দননান দাস, কেদাবনাথ চৌধবী, শবদিংদু চৌধবী আদি জে আবঁ এহি সংসাবমে সদেহ নহি ছথি, মুদা হনক ব্যক্তিত্ব আ কৃতিত্বক বিষয়মে সাহিত্য সংসাব পীঠী-দব-পীঠ়ী পবিচিত বহত। অংতর্বাষ্ট্রীয় মৈথিনী পবিষদক বিশেষাংকমে জতেক আনেখ অছি, প্রনেখক বূপমে সভ দিন বিদ্যমান বহত। পর্যাববণবিদ নাবায়ণজী চৌধবীপব বিশেষাংক নিকানি বিদেহ ও সাবিঁত কেনক জে মাত্র সাহিত্যকাবে ষ্টা সমাজক কন্যাণ নহি সোচৈত অছি, পর্যাববণক বক্ষা-সুবক্ষা কোনা হো, জীবন সহজ কোনা চনয়, এহি হেতু জে কার্য কবৈত অছি, আন্দোনন কবৈত অছি, ওহেন ব্যক্তিত্বপব বিশেষাংক নিকানন জায সে জন-পর্যাববণ সংবক্ষণক নেন নাবায়ণজী চৌধবীক অমূন্য অবদান ছনি, হনকাপব কেন্দ্রিত বিদ্বান নোকনিসঁ আনেখ নিখবাঁয বিশিষ্ট অংক নিকাননিঅছি, জাহিমে ডা. কৈনাশ কুমাব মিশ্র ,

আশিষ অনচিন্হার, ডা. শিব কুমার মিশ্র, প্রণব ঝা, ডা. ধনাকর ঠাকুর, অজিত কুমার ঝা আদিক অনুসংধানপূর্ণ আ সূচনাপ্রদ আলেখ ছনি।

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com পর পঠাউ।

গদ্য

২.১.হিতনাথ ঝা- মৈথিলী সাহিত্যমে তাৰানাথ ঝা এবং হুনক পৰিৱাৰক যোগদান

২.২.প্রমোদ ঝা 'গোকুল'-সাপিন

২.৩.কুমাৰ মনোজ কশ্যপ- অনুত্তৰিত প্রশ্ন (লঘুকথা)

২.৪.নানদের কামত- এরমস্তকে নিহিতার্থ/ অহর্নিশ মৈথিলী সাহিত্য সেরক ডা০তাৰানন্দ বিযোগী

২.৬.পৰমানন্দ লাল কর্ণ- তীর্থক্ষেত্রক মাহাত্ম্য- ៥ (পদ্ম পুৰাণ উত্তৰ খংড)

২.১.হিতনাথ ঝা- মৈথিলী সাহিত্যমে তারানাথ ঝা এবং হুনক পরিবারক যোগদান

হিতনাথ ঝা

মৈথিলী সাহিত্যমে তারানাথ ঝা এবং হুনক পরিবারক যোগদান

বিদেহ লেল 'মৈথিলী সাহিত্যমে তারানাথ ঝা এবং হুনক পরিবারক যোগদান' বিষযপর লিখবাক লেল জখন আশীষ অনচিন্হারজী হমরা কহলনি তঁ কনেক কাল লেল হম ভারশূন্য অবস্থামে চলি গেলহুঁ কারণ নহি একর উচিত নহি হোএত আ একর হমরা লেল অতীতক বিস্মরণ বাতকেঁ পুনি সমক্ষ আনব আ লোকক মধ্য

ৰখবাঁমে জে সামৰ্থ্য হেবাঁক চাহী সে অপনামে কহিযো নহি পাবিঁ ৰহল ছী ওকৰ অনেক কাৰণ অছি। পহিল জখন হম দূ-অঢ়াই বৰ্ষক ৰহী, তখনে হমৰ পিতাক নিধন ভ' গেলনি। হমৰা লেল তঁ দুনিযাঁ ওহী সময অন্হাৰ ভ' গেল ছল, মুদা পিতা সদেহ উপস্থিত নহিযো ৰহৈত হুনক আশিষ হমৰা সদতি মাথপৰ ৰহৈত ছল, এ হম তখন বুঝলিযৈক জখন হমৰা জ্ঞান-প্ৰাণ হোবঁয লাগল আ সমযক গতিক অনুসাৰ আগাঁ বঢ়বাঁক লেল ডেগ কেহনো বিকট পৰিস্থিতিমে অৱৰোধ নহি হোইত ছল। দোসৰ-তেসৰ আদিক কাৰণক তহমে এখন নহি জা হমৰা আশীষ অনচিন্তাৰজীক আগ্ৰহ টাৰবঁ অপন পিতাক আশীৰ্বাদক বঁদনা কৃতজ্ঞতা হোইত জে অল্পাযুমে বৈকুণ্ঠবাসী হোইতহুঁ সামাজিক, শৈক্ষণিক, চিকিৎসীয, সাহিত্যিক গতিবিধিমে জে সক্ৰিয ছলাহ, তৎকালীন সমাজক প্ৰেৰণাস্ৰোত বঁনল ছলাহ, ওহিসঁ অপন সমাজকেঁ বঁচিত ৰাখি হুনক ত্যাগ-তপস্যাকেঁ সেহো অল্পাযু বঁনা দেবঁ কৃতজ্ঞতা নহি হোইত তঁ আৰ কী? জখন আশীষ অনচিন্তাৰজী এহি হেতু ৱিদেহ পত্ৰিকা ল' ক' হমৰা সমক্ষ উপস্থিতি ভেলাহ আ ধাৰাৱাহিক ৰূপেঁ সাহিত্যিক সমাজমে ব্যক্তিত্ব আ কৃতিত্বকেঁ অনবাঁক লেল কহলনি তঁ হমৰা স্বীকাৰবঁ অনিৱাৰ্য বুঝলা গেল।

গছি তঁ লেলিযনি, জেনা-তেনা অপন সামৰ্থ্যক অনুসাৰ লিখবাঁক লেল সোচলহুঁ, তঁ ভেল পহিল অংকমে ' তাৰানাথ ঝাক বংশাৱলী দেল জায। তেঁতীস পীঢ়ীক এ বংশাৱলী অছি জাহিমে অদ্যাৱধি কুলবৃক্ষ তক লেল গেল অছি, জতেক হুনক অংশ ছথিন। এখনি হম এতবঁহি কহবঁ জে হুনক আগাঁক পীঢ়ী লোকনিক সাহিত্যিক জে অৱদান অছি, ওহিমে জ্যেষ্ঠপুত্ৰ প্ৰো.ভীমনাথ ঝাক অৱদান

সৱৰ্ৱিদিত অছি। সাহিত্যিক ককহৰাক লেল হমৰ ৷ কলম ক ৷ খন চলি জাগত অছি। হমৰ মাঁঝিল ভাগ জে ৰাজনগৰ কালেজমে কাৰ্যৰত ছলাহ মিত্ৰনাথ ঝা মেহো অল্পায়ু ভেলাহ। চি.প্ৰো.দমন কুমাৰ ঝা, তাৰানাথ ঝাক জ্যেষ্ঠ পৌত্ৰ আ প্ৰো. ভীমনাথ ঝাক ৰাঁলক ল.না. মি.ৱিশ্বৱিদ্যালয, দৰভংগাক ৱৰ্তমানমে মৈথিলীক ৱিভাগাধ্যক্ষ ছথি আ মৈথিলী সাহিত্যমে হিনক যোগদান অনেক ৱিধামে মহত্বপূৰ্ণ অছি। তাৰানাথ ঝাক জ্যেষ্ঠ পৌত্ৰী আ প্ৰো. ভীমনাথ ঝাক জ্যেষ্ঠ পুত্ৰী মৈথিলী আ হিন্দীক কৱযিত্ৰীক ৰূপমে সুপৰিচিত ছথি।

এহি অংকমে প্ৰো. ভীমনাথ ঝাক ৰচিত তাৰানাথ ঝা জীক ৱংশাৱলী কাব্যময ৱংশাৱলী দেল জা ৰহল অছি আ অগ্ৰিম অংকসঁ পাৰিৱাৰিক, সামাজিক, সাহিত্যিক, সংপাদকীয দাযিত্ব, চিকিত্সকীয আদিক অৱদানক ৱিষযমে লিখৱ।

(মূল- খৌআড়ে নাহস, গোত্ৰ-কাশ্যপ)

ৱংশাৱলী

ৱীজ প্ৰজাপতি1, ৱাচস্পতি2, গণপতি3-সুত শশিধৰ4

তনিক গদাধৰ5, হৰিমণি6, ৰত্নেপাণি7 ৱিদ্বদ্বৰ

দেৱাদিত্য8 - তনয পাঁখূ9 - সুত ভুলে10, তনিকৰ

ৰাম11, তদন্ব নৰসিংহ12ক সুত নৰশৰ্মা13 ৱূঁধৰৰ14

তনিক ঙমাপতি15, তনিক ৰমাপতি16,তনি স্বত হৰিহৰ17

ৰহথি গ্বণাকৰ18, তনিক বৃঁষ্কিকৰ19, নাৰাযণ20 ৰৰ

পুনি নিকাৰ21, খা কমন22, গ্বণাকৰ23, ব্ৰহ্মদত্ত ঝা24

স্বত গোসাওঁ25, পুনি রেণীদত্ত26ক স্বত রঁবুঁখা ঝা27

তনিক তনয শ্ৰীনাথ28ক স্বত ছথি তাৰানাথে29

মাসিক পত্ৰ 'প্ৰভাত' চনৌননি খপনা হাথে

তনিক তীন স্বত ভীম-মিত্ৰ-হিতনাথ30 থিকথি খা

হিতনাথ্যাক ধনঞ্জয31, তনিক স্বধান32 দ্বনেৰুখা

'ৰিত্ত'31 নামক হিতনাথক ছথিন শিক্ষিতা কন্যা

স্বত প্ৰত্যূষক মায ৰঁননি ওহো ছথি ধন্যা ॥

-জযপ্রভা নগৰ, হজাৰীবাঁগ-825301, 9430743070

অপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.২.প্রমোদ ঝা 'গোকুল'-সাপিন

প্রমোদ ঝা 'গোকুল'

সাপিন

ভোৰকা উখৰাহা মে কোনো ঘৰক মজমা অনগে হোগ ছৈ ।গমকুনিযযা ৱঁচাক নংঠ ৱাঁকস মে ন' কে কমৌৰা খৈৰ কে তৈযাৰ কয ফেৰ হঁসি কে ৱিঁদা কৰৈ মে জে গতি হোগ ছৈ সে কোনো ফুশন গৃহণীযেঁ কহি সকৈত ছথি ।জহিনা সেনাক জৱান কে সীমা পৰ সজগ চৌকসী ৰহৈত ছৈক তহিনা হিনকো সৱঁ কে ৰহৈ ছৈন ।কনিযোঁ চূক ভেনা পৰ ৱিঁন গোনা ৱাঁৰুদক ধমাকা সহজহিঁ হোময নগৈত ছৈক আ হিনকা নোকৈন কে অকাৰণ কোষ্ট

মার্সন স্ৱৰূহ ভয জাগত ঠৈন তেঁ মনোৰমা সতর্ক ভয সময সঁ পহিনহিঁ খ্বাগ তৈযাৰ ঠথি ।

মোনে মোন ফূসফূসেনী জে ৰিঁকিযা নেহেনে সোনেনে ঠৈহে, জামে সকূনক হ্টাঙ্ক ৰঁনৌতৈ তামে গাড়িযো ওকৰ ঠৈনিযে ঔতৈ।ততৰেঁ মে ঠোহ্টকী ৰঁহীন ডমা মেহো খ্বাৰিঁ গেনৈ ।জান মে জান এনৈ মনোৰমা কে ।খ্বাৰঁ নিশ্চিংত মে ডাগদৰক ওগঠাঁ জাযৰঁ ।ওতৌ কী হোযত মে নহিঁ জানি! চাৰিম মহিনা ঠিযৈ ।জাঁঠ ৰঁনা কহনকৈ জে 'ফেনো ৰেঁহ্টিযে হৈ পেহ্ট মে' তেঁ ,নৈ তে কিন্নৌ নে হ্মম ৱ্রা কাম কৈৰতিযৈ! খ্বপনে হাথে খ্বপন ৰঁঠা কে মাৰৈ মে ককৰ নে কৰেজ দহনতৈ! ম্বদা কৰিযৌ কী ?ভগমান এগো পহিনৈ দ' দেনকৈ ,ওকৰে নিমেৰা নীক নহৈঁত কৈন পাৰ নৈ নগৈ ঠৈ খ্বা ফেনো তৈ পৰ মে ৰিঁযাহ দান জৰ জৈত্তুক খ্বনেহদা ।ধৌৰ!হ্মমহঁা কোন মন কথা মে নৈগ গেনিযৈ ?খ্বপনো তে তৈযাৰ হেৰাঁ কে ঠৈ!খ্বপনো জে ঘড়ী নে এনখিনহেঁ !হৈযা খ্বাৰিঁ তে গেনখিধ! মৰ !কত'ঠন গেন ৰহিযৈ ?

-খ্বাৰ কত'জেৰেঁ ?ডাগদৰক নগ নম্মৰ নগা এনৌঁহেঁ !

-ও...কৈ ৰঁজে কে?

-মে তে নৈ কহনক; ম্বদা জন্‌দিযে!

-ৰেঁম তে ঠৈহ পীৰিঁ কে তৈযাৰ ভ'জাড ঝপ ষিনা! তা হ্মমহূঁ ঠৌঁড়ী কে তৈযাৰ ক' দৈ ঠিযৈ ,গমণ্বনিযা গাড়ী ঐৰঁতে হেতৈ! খ্বা হে! ডমিযো খ্বাৰিঁ গেনৈহে!

-খ্বাঁগ! এনী ডমা দাগ!!তখন তে...

-হে মোন নৈ ৰেঁমী ৰঁঢ়ৌ! চূপ চাপ ৰাঁথ ৰূম মে ঘূমূ মে কহি দৈত ঠী ।ঠৌন কৰৈত ৰঁজনী মনোৰমা ।

-ৰেঁম মৰকাৰ জে খ্বাজ্ঞা !এতৰাঁ কহি মগ্বন তৈযাৰ হোগনে ঠন

গেলাহ আ এমহৰ নৈগ গেলী মনোৰমা অপন তৈযাৰী মে ৰিংকু কে সেহো অপন সঙ্কলক সৰ্ব শ্ৰেষ্ঠ তে তৈযাৰ ভ'গেল ৰহৈ পৰংঠ মৈথিলী সৰক একটা সৰান নৈ ৰৈন পৌনকৈ তেঁ মায সঁ পূছি ৰৈসনি--

গৈ মাঁ!

-হঁ কহ নে!

-এগো সৰান কে জৰাৰ কহবেঁ!

-পূছ তে !

-সৰান ছৈ মৈথিলী মে!

-হঁ গৈ কহ নে!

তে সুন! জে অপন ৰঁচা কে অপনে খা জাগ ছৈ ওকৰা এক শব্দ মে কী কহবৈ?

-সা-পি..ন ...অচানক মনোৰমাক মূহ সঁ ঈ শব্দ নিকনি গেলৈ ।ও সোচয নাগনি জে ঠীকে হম সাপিন ছী ।অপন সংতান কে অপনে খাগ ৰানী! ন ন ন্ন ...এহন কাজ হম কিন্নৌং নৈ কৰৱ ।ফেনো ৰোষ্টিযে হেতৈ সএহ নে! ওকৰে পড়া নিখা কে কিছ ৰনা দেবৈ! অংতৰে কী ছৈ ৰেষ্টী ৰেষ্টা মে? ৰিংকুৰা ৰাবূ কে মনা ক' দৈ ছিযৈ ।ওকৰো ভীতৰ সে মোন তে নৈহেঁ ছনৈহে, হমহীং জিদ কেনিযৈ তেঁ ।

উধেৰবুন মে ৰৈসনি মনোৰমা এনা মে ৰিগৰৈত সম্হৰৈত অপন ছৰি নিহাৰি ৰহন ছনি ।শনৈঃ শনৈঃ দৃঢ়তাক আভা ওকৰ মুখমণ্ডন পৰ পসাৰি ৰহন ছনৈ কি তখনে সগুন গৌকাৰ মাৰনকৈ-

এনা কতয হেৰাযন ছী?

-ন ন নৈ! হৰৰঁড়াগত ৰঁজনীহ মনোৰমা

-किछु बाँत ते जरूर छै! बाँझू ने!!

-डागदर नग नै जेबै खाबै हम! एके साँस मे बजली

-से किएक?

-हम सापिन नै बनबै ...अपन बच्चाके अपने नै खायबै ...फफकैत मनोरमा सगुनक अंक लागि गेलीह आ ओहो मनोरमाक केश मे हाथ फेरबैत बजलाह- धुर बताहि! हमहुँ ते एएह चाहैत छलहुँ ।

-प्रमोद झा 'गोकुल', दीप,मधुबनी (बिहार), फोन-9871779851

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com पर पठाउ।

२.३.कुमार मनोज कश्यप- अनुत्तरित प्रश्न (लघुकथा)

कुमार मनोज कश्यप

অন্তৰিত প্রশ্ন (লঘুকথা)

মৈঁয়াঁ কে সৰস্বতী প্ৰাপ্ত ভেলাক পৰ দস লোক কে জুটান আ আৰম্ভ ভেলৈ শ্ৰাদ্ধ আ ভোজ পৰ গহন বিচাৰ-বিমৰ্শ! পংডিতজী শ্ৰাদ্ধকৰ্ম হেতু বস্তু-জাত কে সংগহিঁ ঘাটে আ আঁগন কে দান ইত্যাদি কে ফেহৰিশ্ত লিখা চুকল ছলাহ। এমহৰ কৈ গাম কে জৱাৰ নেওতন জায তাহি পৰ নিৰ্ণয ভs গেলাক বাঁদ অয়ন ঘমৰ্থন দাখ লগলৈ জে কোন দিনক ভোজ মে কোন-কোন বস্তু-বিন্যাস হেতৈক। সভক অপন-অপন স্বাৰ ছলৈক আ তেঁ সৰ্বসম্মত নিৰ্ণয মে ৰেঁয়ী মাথাপঠী স্বভাৱিকে! পংডিতজী লোটা সs জল পীবাঁ সs পহিলে ফুৰড় ফেকৈত বঁজলা - ' হে! স্বলৈ জাগু জাউ। ভোজ মে জে বস্তু-বিন্যাস ৰাখী সে অপন নিৰ্ণয, মুদা বুঁড়হী কে মনপসংদ বস্তু সভ জৰুৰ হেবাঁক চাহী। নহিঁ তs বুঁড়হী কে পগুত নহিঁ হেতনি।' এহি প্ৰস্তাৱ কে উপস্থিত সভ জন মুড়ী ডোলা কs সমৰ্থন কেলনি।

অংততোগত্বা সভ বস্তু-জাতক ফেহৰিশ্ত সংগে ভোজ মে কোন দিন কী বিন্যাস ৰহতৈ, জেনেৰেটৰ, টেন্ট হাউসক সামান, হলুআগু, কাৰ্যকৰ্তা সভক নাম আদিক বিষদ সূচী বঁনেবাঁক কাৰ্য সম্পন্ন ভেলৈ। ৰজিস্টৰ আ কলম আশূ কে হাথ মে দৈত ভৈয়া আঁগন মে ৰাখি দেৱাঁ লেন কহি ফুৰ্সী সs উঠি ডাঁড় সোঝ কৰs লগলাহ। আশূ ভোজক বিন্যাস পঢ়ৈত বাঁজল - 'জা পাপা! এহি লিস্ট মে 'লোন ৰোটী' কহাঁ লিখলিযৈ? ... মৈঁয়াঁ তs ৰোজ গহৈ খাগুত ৰহৈ নে? ... তকৰ মানে ওকৰা গহৈ ৰেঁয়ী পসিন্ন ছলৈ! পংডিতজী এখনে কহলখিন নে পাপা জে মৈঁয়াঁ কে পসিন্ন কে বস্তু ভোজ মে অৱশ্যে ৰাখক লেন? ' স্বনিতে মাতৰ ভৈয়া তামসে লাল ভs গেলাহ

- 'তেহন ঘৰমেঠা মাৰেৌঁ জে মুঁহে ষ্টুটি জেতৌ! .. জো খ্ৰপন কাজ কsৰ গs।'

খ্ৰপৰতিভ ভেন খ্ৰাশূ কনেম-ৰজিস্টৰ নেনে ওতs সs ঠনি তs গেন; মুদা ওকৰ নেনমতি মে ঞ্ৰ জিজ্ঞাসা ঘৌঁড়িতে ৰহি গেনৌ।

-কুমাৰ মনোজ কশ্যপ, সম্প্ৰতি: ভাৰত সৰকাৰ কে উপ-সচিৱ; সঁপৰ্ক: সী-11, টাৱৰ-4, টাগপ-5, কিদৱঞ্ৰ নগৰ পূৰ্ব (দিল্লী হাই কে সামনে), নঞ্ৰ দিল্লী-110023; # 9810811850; ঞ্ৰমেন: writetokmanoj@gmail.com

খ্ৰপন মঁতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৪.নানদের কামত- এরমস্তকে নিহিতার্থ/ খ্ৰহর্নিশ মৈথিনী সাহিত্য সেরক ডা০তাৰানন্দ বিযোগী

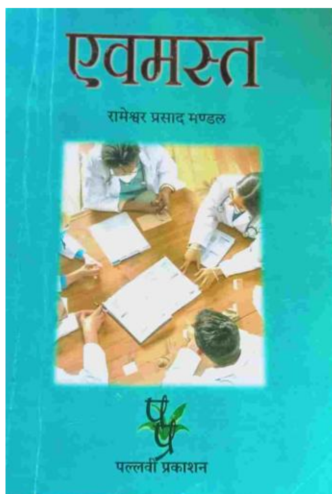

নানদের কামত

এৱমস্তকে নিহিতার্থ/ অহর্নিশ মৈথিলী সাহিত্য সেৱক ডা০তাৰানংদ ৱিয়োগী

১

এৱমস্তকে নিহিতার্থ

সাহিত্যকাৰ শ্ৰী ৰামেশ্বৰ প্ৰসাদ মংডল জীক ৯ গোট কথাকে সংগ্ৰহ 'এৱমস্ত' মৈথিলী ভাষা মেঁ পোথী আযল অছি। এহি ১২১ পৃষ্ঠক

পোথী'ক মূল্য ২৯৯ টাকা নির্ধাৰিত ছৈক ,জাহিক আকর্ষক ছপায নিৰমনীক পল্লৱী প্ৰকাশন সঁ ভেনৈক হেন। কথাকাৰ ৰামেশ্বৰ ৰাঁৱূ'ক সদ্যপ্ৰকাশিত পোথীমে ৱৰেণ্য সাহিত্যকাৰ শ্ৰী নন্দ ৱিনাস ৰায জীকে আমুখ পাঠককেঁ কথা প্ৰতি অভিৰুচি জগবৈত ছন্থি। শ্ৰীমান মংডনজী জিনা প্ৰগতিশীন নেখক সংঘ সঁ জুৰৈন ছথি আ স্থানীয প্ৰগতিশীন ৱৌধ্দিক সমাজ'ক প্ৰমুখ সংচানক সেহো ছথি। হিনক ৱৌকী ঙপন্যাস,ৱঁগৱাৰ - পদ্য ঙপন্যাস আ ঠিখ' নাটক' খূৱঁ চৰ্চা ম আযন ৰহয। সাহিত্য অকাদমী দ্বাৰা পুৰস্কৃত "পংগূ" কেৰ মৈথিনী সংগ হিংদী অনুৱাদ আ জগদীশ প্ৰসাদ মংডন - এক (ৱাঁযোগ্ৰাফী) জীৱনী কেঁ মৈথিনী সঁ হিন্দী ভাষান্তৰ কার্য ৱঁদ্যত প্ৰশংসনীয ৰহন অছি। হিংদী আ মৈথিনীমে অনেকো কথাক ৰচনা পূৱমে কযনে ছৈথ। এৱমস্ত পোথী অভিৰুচি পূৱক পঢনহুঁ,সে ৱঁদ্যত নীক নাগন হেন। তাহি সংদৰ্ভমে অপন পাঠকীয প্ৰতিক্ৰিযা অহাঁ সভক ৱীচ প্ৰস্তুত কৰ ৰহন ছী।

পহিন পাঠকে শির্ষক থীক - পতি পৰমেশ্বৰ। ঐ কথাকে নাযক সুধীৰক'ক গামেক নাম ৱঁঢ় ঙৰ্জাৱান ৰাখন গেন য- সংস্কাৰ পুৰ। ঠীক তাহিক ৱিপৰীত নাযিকা শকনীকে গামক নাম ছিযৈ - মংদপুৰ। শিক্ষিত ৱৰ কেঁ এক অনপঢ় কন্যা সঁ ৱিযাহক প্ৰতিফন দেখৌনাও নেখকক অভিষ্ট ৰহন ছন্থি। দেহাতী ক্ষেত্ৰমে দূ দশক পূৱধৰি ৱাঁনিকা শিক্ষাক প্ৰচাৰ - প্ৰসাৰ কমে ৰহৈক আ তাহি সঁ পহিনে তঁ মাত্ৰে ধনিক ৱৰ্গমে মহিনা সাক্ষৰতা ভেন ৰহয। আজুক সমাজ এহি। পুৰনকা দৰ্ৱা পৰ আধাৰিত কথা পঢযমে ৱিশেষ ৰুচি নহিঁ কৰৈত অছি। সময আৱঁ তীৱ্ৰ গতি সঁ ৱৈচাৰিক প্ৰগতি কেনক অছি,তেঁ পাঠককেঁ নেন নৱ ৱিষয শ্ৰী

মণ্ডন জীকেঁ নিখরাঁক চাহৈত রহনি। ওনা কথামে কতেকো ঠাম মাধুর্য গীতক প্ররিধিষ্ট করনে ছথি। টীশন পর দ্রন্‌হিন সঁ নরোদিত দ্রন্‌হাক' তিরধকার রাঁরত মোসাফীর 'খানাকে স্ত্রীগণ কহৈত ছথি নরকনিয়াঁ পূরী- জিনেরী কিযাক ফেকনোঁ! পতি তঁ পরমেশ্বর হোএছ,জনক রাঁত মোনহো ঋানা মানূঁ।

পাঠ-২ শির্ষক - হমরো রাঁহিন ঋছি কথা মাধ্যম সঁ গ্রামীণ ক্ষেত্রক ঋাচার রিচার পর এক ছোট রিদ্যার্থী কেঁ মৌন মাসকে রাখী পারৈঁন পর এক ঋন্বেষণকর্তা রূপেঁ স্থাপিত কয সমাজমে ঋনোখা সংদেশ প্যারঁরাক চেষ্টা কযনাহ ঋছি। মুসহরু নামকে এক দম্পতিকে একনৌতা প্ত্র প্রেমনাথ রহৈছ,তকরা ও মিডিন স্কূনমে পঢরৈমে নাগন দেখাএছ। নামক ঋনূকূন ওহি ছৌরামে প্রযাপ্ত প্রেমক ভার রহৈছ। ওকর সহপাঠী নোকনি রাখী রাঁরত খূরঁ ঠিরৌরী করৈত রহনো সঁ ও ঋপনা মায- রাঁরূঁ সঁ একটা রাঁহিনক ঋপেক্ষা করৈত ছৈক। মায পারোকেঁ ধীযাপ্তা ঋারঁ ঋপনা নহিঁ হোএ ছৈ,সে রূঁটাক প্রস্তার পর এক রেঁটী গোদী নেরাঁক নেন ছান মারৈত ছৈ। ঋথক পরিযাস সঁ এক দনিত পরিরারক ৬ রেঁটীক গরীরঁ মায তেতরী ঋপন ছোটকী রেঁটী সিনেহ পূর্রক সদা পানন নেন দৈত ঙদারতা দেখেননি ঋছি। ঋাগূ রাখী পারৈঁনিক দিন ও রঁঠীযা ৬ রর্থক রূঁধনী ঙর্ফ রিদ্যা কুমারী জে স্কূনক ছাত্রা রঁননীহ সে ধর্মক ভাযকে গটা পর নির্মনী সঁ ঋানন রাখী রিধিরত রাঁহ্নি প্নকিত হোএত রহৈছ। সংগী সাথী ধরি প্রেমনাথকে রাখী দেখি নজাএত রহন।

তেসর পাঠক শির্ষক ' ঋনমোন সহান্নভূতি ' পর কহরঁ জে সহান্নভূতি শর্‌দ ঋপনে ঋাপমে পূর্ণ ছৈক তঁ ঋধিক শর্‌দক

প্রযোগ ফাড়ীন ভেন ছৈ। জেনা তৰুণ যুৱা নিখরা পৰ হোএছ। কিযাক তঁ যুৱা শৰদ্ ঋপনে ঋাপমে তৰুণাএ সমেষ্টনে ছৈ। ঐ কথামে মণ্ডন জী গৰীরী যঁ ত্রস্ত পৰিরাৰ ঋপনা রেঁষ্টী ৰূণাকেঁ রীএ০ ধৰি শিক্ষিত কৰৈত পিতা কোৰোনা রেঁমাৰী যঁ মৰিখপি জাগছৈ। মায সেহো ক্ষৌন - পিমার্ডন কৰৈত ৰোগগ্রস্ত ভ' জাগছৈ। ঋারঁ ৰূণা রেঁৰাম পড়ন মাযকে ওপচাৰ ঋা ভৰণ- পোষণ নেন এক হরেনীকে মোএনকানি যঁ ঘৰেনূ কামকাজ রাঁরঁত জ্বড়ৈত ছৈ। মৃদা মানিক ওকৰ মাযকে এনাজ নেন ঋগার্ড ৬ হজাৰ ষ্টাকা কিন্মহাঁ নৈ দৈত কঠোৰ রঁনন দেখাএছ। কননমৃঁহ ৰূণাকেঁ মানকিনক সহান্বভূতি শৰদ্ স্বনি কোঢ় ফষ্টৈত ছৈ,কনিতে রঁহৰাএত ছৈ। রাষ্টমে এক সজ্জন ব্যক্তি কানরাঁক কাৰণ পৃছি - রুঁঝি সান্তরনা দৈত ছৈ। ও ষ্টাকা সেহো দৈত ছথিন ঋা রেঁকাৰিক স্থিতিমে ঋপনা ওহিঠাম কাজ পৰ ৰাখি রিঁজনেস পাষ্টনৰ সেহো রঁনা নৈত ছথি। তেজস্বীতা ৰূণাক পৰিশ্রম ঋা এমানদাৰী নেন ' ফিনড্ ঋফসৰ' পৃৰস্কাৰ দৈত ঋারঁ ঋপন ফৈক্ষ্টৰী'ক মৈনেজৰ পদ পৰ পদোন্নতি ধৰি কৰৈত ছৈক। একষ্টা সৃপৰরাগজৰ'ক ভর্তী নেন ৰিক্তিক রিৰূক্ষ গনষ্টৰৱূ দেমায জে ব্যক্তি পৃৰান মোগন রস্ত্র পহিৰনে ঋাযন ছৈ সে রেষ্টিঁগ ৰূমমে ৰূণা কেঁ চিষ্টৈত ঋনর্গন প্রনাপ কৰৈছ। কথাকাৰ এতয হিন্দীমে রার্তানাপ দেখারৈঁত ৰোচকতা ঋানরাঁক ভার প্রদর্শিত কযনাহ ঋছি। কানরেন ভেনাপৰ ওযহ ব্যক্তি কেৰ পহিনে সাক্ষাত্কোৰ ৰূণা নৈত ওকৰা ঋপন ঋস্তিত্ব ৰক্ষার্থ কতিপয গপ্লেমে স্মারৈত ছথিন। তকৰা নোকড়ীপৰ ধৰি ৰাখি এক ব্যক্তি কেঁ ঋাত্মহত্যা কৰয যঁ রঁচারৈঁত এক নর প্রেঁশুকে কথা সমক্ষ ঋাযন ছৈ। কনযুগী সৃপৰভাএজৰকে পত্নী ধৰি মানী হনাত

দেখি পহিনহি পৰা গেন চলৈক। চাৰিম পাঠ কথা- দেখতে ৰহিএ গেন ম মণ্ডন জী ধান্বক জাতিক সমাজশাস্ত্ৰীয অধ্যযন প্ৰস্তুত কযনাহ অছি। নৰপুৰ গামক তিনূ টোলমে সামাজিক সংচালন নেন সাৰিঁকে জমানা সঁ স্থাপিত মান্যতানুসাৰে তীনূ টোল কেৰ পৃথক- পৃথক মৰড় কাযম চলৈক। দক্ষিণ টোলকে মৰড় কিশন জী কে কৰতুত ৱিৰুদ্ধ উত্তৰ টোলকে মৰড় আ মধ্য টোলকে ভলচৰ মড়ৰকে আচৰণ সমাজমে ৱিপৰীত ছৈ। ৱিঁচলা টোলকে মৰড়ক খেত সঁ দলিত সমাজকে এক সীযান চৌৰী উখিযাৰ খায নে এক চৰিযা শীলতোৰ গমি তোৰি ভুখ মিটৰৈত ৰহয, সে ওকৰা এসগৰ দেখি পোলৈ পৰ ধাঁয সটকা খীঁচৈত ছৈ। ৱিঁচলা টোলকে মৰড়'কে হৰৱাঁহা ভুলো খৰাঁশ পৰ সৰঁ তৰহেঁ শোষণ-দোহণ কৰৈক নিযত ওকৰ উজাগৰ ভেলৈক হেন। তাহিঠাম ওকৰা ৱেঁৰপৰক মদৈতগাৰ সাৰিঁত হোগত কিশন মৰড় ঠাঠ ভ**ই** ৱেঁটীকে ৱিযাহ'ক সৰঁ তত্কোলীন সংকট দূৰ কৰৈত সমৰ্থ ভেলৈক। জহনকি ভুলো'ক ৱেঁটী ফূল'ক ৱিযাহ নেন গচ্চল সহাযতা ওকৰ মানিক সমষ পৰ নৈ কেলকৈ। আ ওকৰা ৱেঁটী উপৰ কৃত্মিত ভাৰ সেহো ৰাখৈ। উত্তৰ টোলক মৰোড় সঁ মিলীভগত কয ৰৰকে ৱাঁপ চঠূৰাঁবূঁ কেঁ ধৰি জবূঁৰিযা সিখা-বুঁধ্দি কৰৈত ছৈ,জে এক ভৰি সোনা ,নানগমলী সান আ ১০ হজাৰ টাকা নগদ ৱিঁন্ব নেনে সিন্বৰদান নৈ দ্যখ দিযৌক। দূন্হাক পিতা সঁ অৰাকেঁ তীনক চুকৰৈত ছৈ। উ দূনূ মৰড় জতয নোকক ৱঁকৰী-খস্ৰী চোৰা নৈক,মাগৰপিট কৰয আ আনোঁ গাম হঁসেৰীমে নুষ্টয জাগক, গৰীৱঁ নোককেঁ চল্ তৰহেঁ সতাৰৈক ততয কিশন মৰড় গামক মান প্ৰতিষ্ঠা পৰ ৱঁষ্টা নৈ নাগ' দৈথ। পৰসামা গামকে হৰিদেৰ কিশন মৰড়কে মিত্ৰ ধৰি সময পৰ

মদৈতমে আগূ আযন ৰহথি৷ দেখতে ৰহি গেন যে দূনূ মড়ৰকে ঢাৰূ নেত্ৰ পানকী (মহফ্ফা)৷ ৰেঁগৗ বিদাঞ কান জে নাৰ্ডডম্নীকৰ যঁ গীত .. . "ধীৰে-ধীৰে চনূ ৰে কহাৰা - যূৰুজ ডূৰেঁ ৰহে নদিযা৷" ঞ পাঁতি এহি পোথীক আনো পাঠমে শ্ৰী মংডনজী দোহৰৌনে ছথি৷ যন্ ১৯৩৯ যঁ পূৰ্ব খৰাশ কহাৰৈঁত নোকক ধিযাপ্ৱতাকে ঞ যৰনেম (টৌঞ্চিন) শপথপত্ৰ অনুযাৰে মিথিনা যঁ হঁটি গেনাযন্তা ঞ প্ৰযোগ গতিহায ৰোঁধ কৰৌনে ধৰি ছৈক৷

পাঁচম কথা - ভাগ্য বিধাতা ছী,এহিমে কথাকাৰ মংডন জী গ্ৰাম্য অংচনকে ধনীক বৰ্গক হিকাৰত ভাৰকে প্ৰদৰ্শিত কযনাহ অছি৷ ম্বদা যামংত শব্দ আধুনিক যমাজমে নহিঁ চনৈত ছৈক৷ ভৰনাথজী যন তীন ব্যক্তি'ক পৰিৱাৰক প্ৰতি মদনপ্ৱৰক যমংগগৰ পৰিৱাৰ যৰঁ হীন-ভাৰনা ৰখৈত ছৈক৷ ঞমানদাৰ ৰহৈত ওকৰা ৰেঁগমান কহন জাযক, কাৰিঁন -ব্ঁধিযাৰ ৰহনোপৰান্ত ব্ঁড়ি আ ঢহনেন কহি তিৰষ্কৃত কযন জাএ৷ ভৰনাথজী'ক ৰেঁগৗকে ত্তৰিযা ৰযক্ৰমকে এক যামন্ত আনকা মৰূআ খেতমে অজৰা জৰৰ্দস্তী মহীয চৰাৰৈঁত দেখাঞত ছৈক৷ মনো কযনাপৰ ও আনকা মাথেপৰ এক পেনা মাৰৈত ৰঁজৈছ- তোঁ হমৰা মহিযৰাঁৰ কহৰেঁ! ভৰনাথজীক পত্নী যমক্ষ অৰৈঁত ছথিন ; আনকো দূ- তীন পেনা যগৗক**২ ২ ২**...... তৰাক **২ ২ ২** খীঁচৈত ছৈক৷ দূনূ প্ৰাণীকে পগৗক**২ ২ ২** ব্ঁহ্যোয মৰূআ ঢেৰ জকাঁ পড়ন দেখি গস্তী ৰাঁনা পুনিয জীপ গাড়ীমে ডঠা অস্পতান ন' জাগছ৷ গনাজক ৰাদ মীযপিগৗৰকে ব্যানমে ৰঁতেনখিন তঁ ও যৰঁ পকড়াকেঁ হাজত জাগছ৷ পৈৰৱী যংগ ছুগৈত ফেৰো থঞ্চাএন যাঁপযন কনাগৰ ওকৰা পৰ ৰাখয যাম্যৰাদী যোচকে নোকযভা৷ ভৰনাথজীক

বী,এসসী পাস বেঁটা মোহন 'মধু' নামক ৰাজনীতি সঁ খনেগ ৰহি বিঁহাৰ লোক সেৱা আযোগ'ক পীটী. কযনে ৰহৈক মুদা মেন্সক তৈযাৰী পটনা শহৰমে কৰৈত ছৈক। মায-বাঁবূ গহনা-গড়িযা সবঁ বোঁহা আর্থিক আৰো ওৰিযান নেনে অপন ঘৰ সেহো বঁন্থকী নগাকয বেঁটাক পঢ়োনীমে সহাযক ৰহৈত ছথি। মাযকে দ্বাৰা ভনক নগনা সঁ বীডীও বঁনয বাঁনা প্রতিযোগগিক মোন বিচনিত হোগত ছৈক। হোটনেক খেনাএ খাগতঘৰি কিছু লোকক গপ্প অকানৈত ও সহযোগ নেময গজেন্দ্র সেঠক ওহিঠাম জমৈত ছৈক। চন্দনপুৰ মোহল্লামে মিত্তন নিৱাসপৰ স্বযং সেঠজী বাঁতঠীত পক্কা কয এগাৰহ হজাৰ টাকাক ঠীকামে লোহা নক্কৰ আ গীটিকেঁ উঠেবাঁক আ শৰণ স্থনক গনীমে সেঁতবাঁক ৰহৈক,সে টীনমে ভৰি-ভৰি হার্ডৱর্কমে অপনা তন্দৰূস্তীক দাবাঁ সঁ কাজমে নাগি জাগছ। মোহনকে পৰিশ্রম আ ঈমনদাৰী সঁ সেঠজী বাঁপ-বেঁটী প্ৰভাৱিত হোএছ। মোহনী সেঠজীক বেঁটী বীএ গন্টৰনেশনন পানিটিকন সাগংস আনর্সক পৰীক্ষা দ'কেঁ বিনাযত সঁ আযনে ৰহৈছ। ঐ যুৱক শ্রমিক কেঁ জনখৈ কৰবৈঁতকান আপসমে শিষ্টাচাৰ বার্তা সেহো হোএ ছৈক। সেঠজী ४० কোটৰিক কোঠামে বিশ্বৰ জীৱন বিঁতবৈঁত শহৰকে নামী কাৰোবাঁৰী আ ४ কাৰখানাকে মানিক ৰহথি। সে স্বযং বেঁৰাম ৰহয নাগন ৰহনা সঁ বেঁটী বিঁযাহক চিন্তা মোনমে আবৈঁন। বেঁটী সং আ মোহন সঁ ফৰাক-ফৰাক বিচাৰ নৈত অপন নির্ণযানুসাৰ হাথ ধৰৌননি তঁ মোহন দানকা সংবেদীত ভ२ কহৈত ছৈন- "অহীঁ হমৰ ভাগ্য বিধাতা ছী।" কথাকেঁ প্ৰেৰক বঁনাবঁযমে ধৰি 'ৰগৰাৰ' উপন্যাস নাযিকাকে ৰাতিমে পঠৈত দেখেবাঁক যথেষ্ট চেষ্টা কযনহি অছি।

ছঠম পাঠ- স্যাগক মহিমা দীর্ঘ কথা ছী। ঞ কথা ২৮ পৃষ্ঠ ম সমাএন ছৈক,জে কেন্দ্রীয কথা - এরমস্ত 'ক পৃষ্ঠ সঁ খ্বাধ দর্জন রেঁসী পন্নামে য। এহি কথামে স্যাগকে সম্পূর্ণ গতিহাস পাঠক রূঁঝি সমৈঝ সকৈত ছী। স্যাগ কতেক গ্বণকাৰী খ্বা কোনা স্যাগপাতমে কেহন গ্বণ ছৈক,তকৰ রিশদ্ চৰ্চা ঐ পাঠমে কথাকাৰ ৰামেশ্বৰ রাঁরূঁ কযনাহ খ্বছি। স্যাগক ঙৎপাদক ৰূপেঁ রাদমে তৰকাৰী খেতী দেখাএন গেন জে রঁজাৰমে রেঁচি ধন ঙপার্জন সঁ রেঁষ্টাকেঁ রাঁহৰ পঠরেঁ ছৈক। কথাক খ্বাৰম্ভ রোঁঝিন ৰহনা সঁ ' প্ৰথমে গ্ৰাসে মক্ষিকা পাত্রে " কহি সকৈত ছী। সংগহি দূনূ রঁহিনমে ছিযৈন, দেতহীন, নেতহিন শৰদ্ মিথিলা'ক কোনূ গামমে দূ সহোদৰ রঁহীন রীঠ কথমপি নহিঁ রাঁজনে জাগত ছৈক। এহন শৰদ্দক ষ্টৌনকে' ণ্ক্বৰ মাঁৰ পিরেঁত ছথিন' সন রাক্য খ্বষ্টপষ্টা নগৈত ছৈক ।প্ৰায: সরঁষ্টা পাঠমে ম্বদ্ৰণ ক্ৰাষ্টি সেহো খ্বছি,জে পঠি সমান্য পাঠককেঁ খিম্না সঁ ভষ্টকা দৈত ছৈক। স্বধা - ৰতন দূনূ প্ৰাণী পথনতোৰ শ্ৰমকে রঁনেঁ একমের প্বত্র শংকৰকেঁ নানন্দামে ডাকদৰী পঢ়াকয সমাজমে প্ৰতিমান স্থাপিত কৰৈত ছৈক। ওনা পঠৌনীমে শংকৰকে মারশী পৰোক্ষৰূপে সহাযতা কেনীহ খ্বছি। খ্বা দানকে স্বঝেনাপৰ শংকৰ খ্বপনা ডাক্দৰ মিত্র খ্বানন্দ 'ক সহযোগ সঁ রঁস্বখ্বাৰামে " স্যাগেশ্বৰ খ্বস্পতান " রঁনাকয দীন-দ্বখিযাক সফন ঙপচাৰ কৰৈত ছৈক। পঠন- নিখন প্ৰাযঃ সরঁ ক্ষেত্ৰকে যশস্বী মেধাক পনাযন শহৰ খ্বা রিদেশ ধৰি হোগএ, তাহিঠাম কথাকাৰ শংকৰ কে মাধ্যম সঁ এক নীক সংদেশ কথামে দেনাহ হেন,জে দেহাতী ক্ষেত্ৰমে খ্বস্পতান 'ক স্থাপনা কযন গেন ছৈক।

पाठ ७मे क्षणमे ढनाक भेन लघुकथा एक एहन निर्धन विधवाक विषयमजे अछि जे अपन वंशवृक्षक ४ वर्षक ननाक पालन-पोषण अपन चन्द्रपुर गाममे आनक घरेनू काज करैत मयोमाती जीवन वितबैत छैक। पारिवारिक उन्नतिक खिस्सा एहिमे कहल गेल छैक। ओ शैलेन्द्र हिवबाँके गसकूलो पठबैत य,मुदा छौंड़ा पठनकें नहिं। धनि बेंदरे सँ गमैया नवि सीख काज करैत समवथो भइ जाएत छैक। ओकर माय खजनी अपना बेंटाक विंयाह करावैत छै एक मयंगॅगर गुणवंती कन्या सँ। पुतौह डेबैत ओग्र सिध्दी कनियां केर काजुक आ व्यवहारिक पक्ष मजगूत पवैत छथिन। हीववाँ अधिक उपार्जन लेल पलायन कइ मोरंग चलि जाएत छैक। ओतय सँ ओ कनियाँके चिट्ठी पठबैत छै जे एक वेंगवाँ नवजुवॅक आवि भाउज हाथमे देलक। अछि। ओहि तत्कोलीन समय संवाद केर माध्यम पत्रे होइक। कनियाँ कें श्रृंगार पेटार करैत सजैत- धजैत देखि सासु अचरजमे पड़ैत प्रश्न करैत छैक। तँ केम्हवो सँ ओ जाउथ वेंगवाँ आवि चिठ्ठी केर खेरहा कहैत छैक काकी सँ। कनियाकेँ खोपवी सँ परिवर्तित कोठरी म बॉकसके चाभी नहिं देखाइत रहने ओन्ही -पथारी दैतकान दियोर शौगल दैछ- "क्षणमे ढनाक भेन ।" ग्रामोफोन पर गीत बॉजय लगलैक- क्षणमे ढनाक भेन दाय गेल; गेल पेंटिंके फुन्जी हेराय गे...। नियत समय पर नैकी कन्या विंयौहति साड़ी आ गहना धवाउँ सँ वॅहाव कय पहिरैक मनसुवा मोनमे नियावैत रहैक।

पाठ ८ ठकविंदोर दू मित्रक' समर्पणके खिस्सा थीक। एहि कथाक माध्यम स्कूलक संगीके जीवनपर्यंत सामाजिक भेदभाव'क विरूद्ध

অস্পৃশ্যতা নিৱাৰণ কেৰ সংদেশ পসাৰবাঁক সফল চেষ্টা কযল গেল ছৈক। ৰুদ্রেৰ নামক দূগোষ্ট ছাত্র মলিকপুৰ কস্বামে ৰহৈত ছৈ। ও লোকনি অপনা- অপনা গাঁৱ সঁ লোঅৰ প্রাগ্রামৰী পাসকয ৱৈৰিযা হী মধ্য রিদ্যালযমে নামাংকিত হোগ্রছ। রর্গক উপস্থিতি ঘংটীমে এক ছাত্র ৰুদ্রেৰ ' এ' তঁ দোসৰ ৰুদ্রেৰ " ৱী" নামে চঠিত ভঽ জাগছ। ৰুদ্রেৰ ' এ' মধ্যবৃত্ত পৰিৱাৰ সঁ তঁ ৰুদ্রেৰ "ৱী" নিচাহে গৰীৱঁ ঘৰক ৰহৈক। দূনূ চষ্টিযামূ নীক মৈত্রীভাৱ নিমহনৈক। স্কূলক একে ৱ্রীঁচপৰ সংগ -সংগ ৱৈস পচয-লিখয,ঐ তৰহেঁ দিনচর্যা সঁ সৱঁহক নজৈৰমে আকর্ষণক কেন্দ্র ৱূঁমায। হীপীলকাল দূনূ এক দোসৰক খেলাগ্র খাগ্র,পনিচলা জেকাঁ। মুদা সমাজক নজৈৰমে ৰুদ্রেৰ 'ৱী' অছূত পৰিৱাৰ সঁ মানল- জানল জাগত ৰহৈক। সামাজিক র্যৱস্থা অনুসাৰে ঘৰ আঁগনমে ছুআছূত ঘৃণা প্রথা ৰূপেঁ পসৰল ৰহৈক। দূনূ ছাত্র সংবিধান দ্বাৰা স্বীকৃত ৰাষ্ট্রীয লক্ষ্য - সমাজৱাদ অন্য দিশ ডেংগ ৱঁঢৌলে ৰহৈক। গামক মুখ্য পূৰুখ আ মান্যজন কেৰ ফৰমান জাৰী হোযতে ৰঘুনী জী অপন ৯ বিঁগহা খেত মেঁ সঁ তীন বিঁগহা ৱেঁচকয ভোজ দেলকৈ। তৈযো ওসৰা পৰ ৱৈসাকয খুএৱাঁ সঁ লৈ ৱঁৰজলৈ। ৰঘুনী জী দুখিত পড়তহি দ্দনক ৱেঁটা জে মৈট্রিক আ গনক্টেৰ কোলে তৰহেঁ পাস কেলে ৰহৈছ,সে কেঁচা কমাৱঁয শহৰ জাএ দালি ফৈক্টৰীমে কাজ কৰৈত ছৈক। ওকৰ মিত্র নীক নৱ্ধাঁক সঁ মৈট্রিক আ পটলা জাএ রিজ্ঞান রিষযমে অস্নাতক কৰৈত প্রতিযোগী পৰীক্ষা দ'কেঁ হাকীম ভঽ জাগ্রছ। দাগল কাৰখানামে ৱোঁৰা উঘৈত ৰুদ্রেৰ"এ" খসি পড়ৈত ছৈক,জাহি সঁ মাথে ফুষ্টি গেলে শোণিত ৱঁদ্দত ৱঁহি জাগছ। ৰাহগীৰ ও দৃশ্য দেখি ৱাষ্ট ৱঁদলি লৈত ছৈক। অধিমিৰীত হালমে ওহি ৱাঁষ্টে গল্দৌৰকে জিলা পদাধিকাৰী'ক লেমপ্লেষ্ট লাগল গাড়ী

রঁহৰাগত ওতয ঠমকৈত ছৈ আ ৰেঁহোশ ঘাযন মৰীজকে হোস্পীটন ভ্ৰনাজ কৰৰঁয জাভ্ৰছ। ডাক্টৰ জাঁচমে ও পোজেটীর খূন চঠারঁয নেন কহৈত ছৈ জে কনক্টৰ সাহেৱঁ স্বঁয দৈছ আ অপনে ৰক্ত অল্পতাক শিকাৰ ভই উঠৈছ। ওহি ঠাম পৰিস্থিতি সমান্য ভেনাসন্তা দূনূ মিত্ৰগণ ৰীঠ জানপহিচান হোগত ছন্হি। ঐ তৰহেঁ কৃষ্ণ সুদামা সন মিনন দেখি সৱঁ চকিত হোভ্ৰছ। ঘনকা মায-ৰাঁবূ দ্ৱআৰিধৰি ওহি গাড়ী সঁ পহুঁচ সৱঁ কেও আশিষ প্ৰাপ্ত কৰৈত দেখাএন হেন। সৱঁ বৃতাঁত বুঁঝি ৰঘুনীজীক সহানুভূতি সঁ চকরিদোৰ নগৈত সৱঁ গছত জে সুখান্ত কথা এক নৱ সংদেশ সংচাৰ কেনক অছি। এৰমস্ত আখৰি পাঠ ঐ পোথী 'ক কেন্দ্ৰীয কথা ছী জে এক গুৰুজীক সদৈত কৃপা কযনা সঁ অধিগম স্তৰ সঁ নীচাকে ছাত্ৰকেঁ পৰাকাষ্ঠা ধৰি পহুঁগেননি অছি। প্ৰেমপুৰ গামমে ডেনমাৰ্ক জেকাঁ দুধক নদি রঁহয। ওতয দূধ- দহী, অখৰাহা কুশ্তী, ৰাজনীতিক পক্ষ- ৰিপক্ষ দনেক সমৰ্থক আ হিন্দূ- মুসনমান আৰাদিক দোস্তী সৱঁ ৰহৈছ। পঢ়ন- নিখন নোকমে ৰীডীও, এসডীও, ইংজিনিযৰ -ডাকদৰ , প্ৰোফেসৰ সঁ নই কই ফোৰগ্ৰেড সঁ ফস্ট্গ্ৰেড ধৰিকেঁ সৰকাৰী নোকৰীমে গ্ৰামীণ ৰহৈছ। সে এহন সুন্দৰ সন গামকেঁ কোসী 'ক ৰিনাশ নীনা আ ভুতহী রঁনান নদীকে প্ৰনংযকাৰী ভীষণ ৰাঢ়ি ত্ৰস্ত কযনে ৰহৈক। সন্ ১৯৮৭ আ ২004 কেৰ ৰাঁঢ়ি ত্ৰাসদী সঁ পৈঘ-পৈঘ হ্যামী ডোনি গেনৈক। গামক স্মৃতিমে আৱঁ পোখৈৰ ,ভ্ৰনাৰ , ননকূপ আ তীন ফসিনা খেত ,পান মাছ মখান আম কনমকে চেন্হাসী ধৰি পতন্ুকান নেনে ছৈ। মধুৱঁনী জিনাক নোক ৰাঢ়ি সহ জীৱন কেৰ মাতহত অভ্ৰংগেজ নেনে ৰহয আ মগন ভ' নিশঙ্ক কণ্ঠ সঁ গাৱিঁ ৰহনে ছনৈথ-: উমৰন ছৈ কোসী আ ৱিঁগৰন ছৈ কমনা

ভনষ্টন ছৈ ৱিঁঘন ৱঁনান গে মায

জিনগী কে নৈ ছৈ ঠেকান ....

রাঢ়িক দ্বধপৰিণাম সঁ মাতৰঁৰ ও মড়ৰশাৱি ময়ঁ ঠহি ঠনমনাকে ,ময ৱিঁগহা জোতক মানিক কেৰ পনিৰাৰমে গোষ্টেক ৯ ৱিঁঘা খেতীমে মমষ্টা গেন ৰহৈক। কথাকাৰ এহি পৰিম্বিতিক দিগ্দৰ্শন পাঠক ৱীঠ মঁস্কৃতকে শ্লোক -:

ৱিভুক্ষিত: কিম ন কৰোতি পাপম

ক্ষীণা নৰা নিশ্ক্ৰুণা ভৱতি খাদি সঁ ঠাঠ-ঠাম দৈত পাঠকেঁ ৰোচক ৱঁনেৰাঁক পৰিযাম কযনাহ খছি। ষ্টুষ্টনে ঘৰক কৰপৰদাৰ ৰূপেঁ এক পাত্র কাশীনাথ ৱাঁবূঁ ছথি। ও খপন ৱেঁষ্টা ৰৱিকে পঢ়াযা নেন মখৈত ছৈক। মাতমা ৱৰ্গমে পঠয ছৈ, খভিপ্ৰায ঞ্ৰ জে কষ্টনা ঘীঠ ঘাগঠকে মৈট্ৰিক পাম ভ' জায। জ্ঞানেশ্বৰ গ্ৰৰুজী নগ সঁ পূৰ্ণ খাশ্বামন ভেষ্টৈছ জে এৱমস্ত! খা ফৰ্ম্ট্ট ডিৱীজন সঁ পাম কৰয নেন খজম্র উৰ্জা মৌঁকৈত মারিঁত কৰৈত খভিভাৱক খা ছাত্র দূনেকে হৃদযমে জগহ জমেনা হেন। ৰৱি পষ্টনা সঁ ৱাঁযনোজী ৱিষয পঢি ডা০ ৱঁনয ঠাহৈত য। মে ওকৰ ছোষ্ট ভায কৰি একষ্টা পত্র খানি পাৰিৱাৰিক খূশী জেঠ ভায ৱাঁৱত পম্যাৰনক । প্ৰশন্নতা নেন গ্ৰুৰৰ মহোদয সঁ প্ৰগতিক ঠঠা কৰৈত পূন: পূনঃ এৱমস্ত খাশিষ পাৰৈঁত ছৈ। পোথীমে মৈথিনীক শৰদকে জগহ ৱিঁদেশজ শৰদ খা হিন্দী কেৰ প্ৰযোগ ভেন ছৈক মে মৈথিনী ভাষা খা মাহিত্য নেন খধনাহ ৱাঁত ছী।

২

অহর্নিশ মৈথিলী সাহিত্য সেৱক ডা০তাৰানংদ ৱিযোগী

নকাৰাত্মক পৰিস্থিতি সঁ ঙৰ্বৰয নে সাহিত্যকাৰ লোকনিক সতত্‌ জোগদান হোএত ৰহল অছি, জাহিকেঁ পৰেখ অঁখিগৰ সংস্থা - সমিতি কার্য ক্ষমতানুসাৰে কোনূ লেখক - লেখিকাকেঁ মংচ সঁ পুৰস্কৃত কৰৈত ছৈক। ওহি কড়িমে প্রসিদ্ধ ' শকুন্তলা - ভুৱনেশ্বৰ ' পুৰস্কাৰ 'ক ঘোষণা মিথিলাংচল সঁ ৱাঁহৰ তেলংগানা সঁ মুখ্য ন্যাসী আ দেসিল ৱঁযনা (মৈথিলী সাহিত্য মংচ - সিকন্দৰাৱাদ) কেৰ মুখ্য সম্পাদক শ্রী সী এম্ কর্ণজী দিশ সঁ এহিৱেঁৰ সহৰ্যাক শ্রী ৱিযোগী জী আ ভাৰতী মংডল মৈথিলী পত্রিকা কেৰ সম্পাদন সহযোগী শ্রীমতী সুস্মিতা পাঠক জীকে সংযুক্ত ৰুপেঁ দেৱাঁক চর্চা সঁ লেখকীয সমাজমে অতিশয প্রশন্নতা পসৰল হেল। ৱাঁৱাঁ ৱৈদ্যনাথ মিশ্র 'যাত্রী' জীক মৈনষ্টৰ ৰূপেঁ জগজিযাৰ ডা০ তাৰানংদ ৱিযোগী জীক জন্ম সন্ ১৯৩৩ মেং সহৰ্ষাক নামীগাম মহিষীমে ভেলনি। হিনকা সংস্কাৰমে সংস্কৃত ভাষা ততেক নে গহীৰপন সঁ ব্যাপ্ত ছৈল জে কোনূ গ্রন্থ যথা - " মংজীল ঔৰ কিতনী দূৰ " প্রকাশন সঁ পূর্ব শ্লোকক শুদ্ধতা হিনকে সঁ পাণ্ডুলিপি জঁচাএল গেল ৰহৈক। শ্রী ৱিযোগী জীকে পহিল মৈথিলী পোথী গৃজন ৱিধামে ' অপন যুদ্ধক সাক্ষ্য ' ৱঁহৰাএল ৰহনি। তাৰা নন্দ ৱাঁৱূঁক আনো পোথী সৱঁ

प्रकाशित भेल छन्हि जे खूब चर्चित भेलनि। यथा- हस्तक्षेप,प्रलय रहस्य, दुनिया घर मेहमान,साखी - धारासारी हेराक समय (कविता संग्रह), विंडरीन द ट्रू डेमस्,बुध्द का दुख और मेरा; जैसे अंधेरे में चाँद (मैथिली कविताक हिन्दी आ अंग्रेजी मे अनुवाद), अतिक्रमण,छियानव (कथा संग्रह) , शिलालेख (लघु कथा संग्रह), कर्मधारय,रामकथा आ मैथिली रामायण ' रचनारचन, धूमकेतु, महाप्रकाश, मंडन मिश्र : मिथक आ यथार्थ् (आलोचना) ,जीवन क्या जिया (संस्मरण), युगों का यात्री (यात्री नागार्जुनक जीवनी) , राजकमल चौधरीक कथाकृति ' एकटा चम्पाकली एकटा विषधर, देसिल बयना (स्वातंत्र्योत्तर मैथिली कथा) संकलन- सम्पादन । मैथिली भाषा मे पोथी हिनक " तुमि चिर सारथी" ९७ पृष्ठक नवम्बर १९९९ ई0 मे यात्री जीके पहिल बरखीक अवसर पर प्रकाशित भेल रहय, जकर दाम २0 टाका छैक। कामाख्या सिंहक साहित्य परिषद् ,मनाठ- थरबिट्टा (सुपौल) सँ प्रकाशित इ पोथी बड़ विशेख छैक,से हमरा पढ़ल अछि। मैथिली रचना जगतमे डा0 तारा बाबूक संलग्नता कमाल के रहैत छैल,जहलकि ओ शासकीय सेवामे व्यस्त रहैत छथि। सम्प्रति एखन इ परिवहन मंत्री बिहार सरकार केर आप्त सचिव पद पर कार्यरत छथि। यात्रीजी हिंदी क्षेत्रमे नागार्जुन नामे जानल जाइत छलाह। ओ मिथिला सँ बाहरो घुमक्कड़ रहथि। फणीश्वर नाथ रेणु कें धनरोपनी करैत फोटो सेशनके अवसर दानकेखेत पर देने छलाह। साम्यवाद लेखक रूपें आ बौध भिक्षु सन परिचय हुनक बनल रहनि। त्यागी आचरण केर एहन सिध्द पुरूखक संगति वियोगी जीकें भेटलनि ,जे मैथिली साहित्य आन्दोलन में हिनका स्वत: स्फूर्त देखल जाइत या। नौकड़िपेशा पेशा सँ जुटल समस्त मैथिली

সেৱীকেঁ ও শনিচৰা হস্তাক্ষৰ কহৈত ৰহথি। আওৰ জতেক শনিচৰা হস্তাক্ষৰ ৰচনাকাৰ ছথি ৱা ৰহথি সে মৈথিলী সাহিত্য কেৰ অক্ষয ভঁডাৰ কেঁ অপনা কৃতি সঁ ভৰলনি। এ সঁতোখক গপ্প জে কৃষক - শ্ৰমিক ৱৰ্গকে ভীড় সঁ সেহো ৱঁচিত লোক আগূ অযলাহ জে অপন মৈথিলী পোথী সঁ সাহিত্য জগতমে এক পৈঘ চেন্হাসীক ডাঁৰি পাৰলনি হেন। যাত্ৰী জী অপনা অমলদাৰীমে জাহি নৱতুৰিযা কেৰ ৱীচ কহলনি - হমৰ পেট জৰয লাগল তঁ মৈথিলী সঁ হিন্দীমে আৱিঁ কেঁচা কমায কৰিযৌ! সে সৱঁ ওহি সমযকে নৱজ্বৱঁক তঁ আৱঁ স্বযং ৱৃদ্ধাৱস্থামে ৱঁৱা ৱঁলল ছথি, মুদা অখনকে যুৱাৱৰ্গ জে যাত্ৰী জীক দেখৌঁশ কয মৈথিলী সঁ ৱিমুখ ভ' হিন্দী ঝাৰৈত ছথি সে তঁ মাতৃভাষাক' ৱিকাসকে পাঁছা কৰৈৱলা মানল জাএত। মৈথিলী আ হিন্দী দূনূ ভাষামে লিখৱঁ এক নৱ ফৈশন ৱুঁঝৈত ' যাত্ৰী 'ক ৰাহ ৱঁতাওল পৰ চললিহাৰ কহাৱৈঁছ। মৈথিলী লেল দিনৰাতি কাজ কযনিহাৰ ৰচনাকাৰমে এক শ্ৰেষ্ঠ নাম শ্ৰদ্ধেয ডা০ তাৰানংদ ৱিযোগী জীক ছন্হি ।হিনক ৱঁৱা যাত্ৰীজী সঁগ পৰিচয প্ৰগাঢ় কৰযমে নৱ তুৰিযা ৱীচ সূচনা সঁচাৰ 'তুমি চিৰ সাৰথী ' মাধ্যমে ৱঁচলনি সে হমৰ মোন গছৈত য।

ৱিযোগী জীক ৱাক পটুতা সঁভাষণ, কতেকো সেমীনাৰ মেঁ সুস্পষ্ট ৱক্তৱ্য আ আলেখ লেখন ও সমালোচনা ৰুপেঁ যশোগান জনমানস ৱীচ ৱঁচল ছন্হি। হিনক পোথী সাহিত্য অকাদেমী মৈথিলী ৱাঁল সাহিত্য পুৰস্কাৰ -২০১০ ' এ ভেটল তঁ কী ভেটল' লেল দেল গেল ৰহনি। যাত্ৰী - চেতনা পুৰস্কাৰ -২০১০ আ এ- ৱিদেহ সম্মান - ২০১২ সেহো ভেটল ছন্হি। সহৰসা' কে লাল আৱো খূৱঁ নাম কমাৱঁথি সে লালসা ৰহত।

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com पर पठाउ।

२.७.परमानन्द लाल कर्ण- तीर्थक्षेत्रक माहात्म्य- ६ (पद्म पुराण उत्तर खंड)

পৰমানন্দ লাল কৰ্ণ

তীৰ্থক্ষেত্ৰক মাহাত্ম্য- ৮ (পদ্ম পুৰাণ উত্তৰ খণ্ড) (গতাংক সঁ আগু ...)

তৎপশ্চাৎ তীৰ্থ যাত্ৰী সপ্তধাৰ তীৰ্থক যাত্ৰা কৰথি । ও সৱ তীৰ্থ মেঁ উত্তম তীৰ্থ অছি । এহি তীৰ্থ কেৰ মুনিলোকনি সপ্ত সাৰস্বত নাম দেননি অছি । ত্ৰেতাযুগ মেঁ মহৰ্ষি মংকি এহি ঠাম মংকিতীৰ্থক নিৰ্মাণ কেনে ছলাহ । ফেৰ দ্বাপৰ মেঁ পাণ্ডৱ একৰা সপ্তধাৰ তীৰ্থ মেঁ প্ৰবৃত্ত কেনে ছলাহ । ভগৱান শংকৰক জটা সঁ নিকলৈত গংগাজল এহি ঠাম সাত ধাৰা মেঁ প্ৰকট ভেলীহ,তেঁ ই সপ্তধাৰ কহাবৈত অছি । সাত্তু লোক মেঁ জে গংগাজীক সাত ৰূপ সুনল জাযত অছি, ও এহি সপ্তধাৰ নাম সঁ তীৰ্থ মেঁ অপন পবিত্ৰ জল প্ৰৱাহিত কৰৈত ছথি । সপ্তধাৰ তীৰ্থ মেঁ কএল গেল শ্ৰাদ্ধ পিতৰক তৃপ্তি প্ৰদাযক হোযত অছি ।

দেৱেশ্বৰী ! ওহি ঠাম সঁ ব্ৰহ্মৱল্লী নাম সঁ মহান তীৰ্থক যাত্ৰা কৰী

। জাহি ঠাম সাভ্রমতী নদীক জল ব্রহ্মরলীক জল সঁ মিলৈত অছি, ও স্থান ব্রহ্মতীর্থ কহাবৈত অছি । একৰ মহত্ত্ব প্রয়াগ সন মানল গেল অছি । ব্রহ্মাজীক কথন অছি জে ওহি ঠাম পিণ্ডদান কৰলা সঁ পিতৰ কেৰ বাঁৰহ বৰখ ধৰি তৃপ্তি বনল ৰহৈত অছি । বিশেষতঃ ব্রহ্মরলী মে পিণ্ডদান গয়া শ্রাদ্ধ সন পুণ্য মানল গেল অছি । পৃথকৰ, গংগানদী আ অমৰকণ্টক ক্ষেত্র মেঁ গেলা সঁ জে ফল মিলৈত অছি, ও ব্রহ্মরলী মে বিশেষৰূপ সঁ মিলৈত অছি । চংদ্রগ্রহণ আ সূর্যগ্রহণক কাল মে জে কেও দান দৈত ছথি, তাহি সঁ মিলs বালা ফল ব্রহ্মরলী মে স্বতঃ মিল জাযত অছি । ব্রহ্মরলী মে স্নান কs তুলসীক মালা ধাৰণ কেলে ভগবান নাৰাযণক স্মৰণ কৰৈত লোকনি বৈকুংঠধাম জাযত ছথি, জে আনংদস্বৰূপ আ অবিনাশী পদ অছি ।

তৎপশ্চাৎ বৃষতীর্থ দিস জায কেৰ চাহী, জে খণ্ডতীর্থ নাম সঁ সেহো প্রসিদ্ধ অছি । পূর্বকাল মেঁ গায এহি ঠাম স্নান কs দিব্য গোলোকধাম গেল ছল । এহি তীর্থ মেঁ নিৰাহাৰ ৰহি জে কেও গৌ মাতাক লেল পিণ্ডদান কৰৈত ছথি, ও চৌদহ ইংদ্রক আয়ুপর্যংত সুখী আ অভ্যুদশালী হোযত ছথি । খণ্ডতীর্থ সঁ বৈসী কোনো দোসৰ তীর্থ নহি তs ভেল অছি আ নহি হোযত । পার্বতী ! জে লোকনি এহি ঠামক যাত্রা কৰৈত ছথি , ও পুণ্যক ভাগী হোযত ছথি । ওহি ঠাম জা কে গায কেৰ পূজন কৰবাক চাহী । তকৰ বাঁদ বৃষভক পূজা কs স্নান কৰবাক চাহী । গৌ পূজন সঁ লোকনি গোলোক জাযত ছথি , তহি মে কোনো সংদেহ নহি অছি । জে কেও ওহি ঠাম পাঁচ টা ঔৰাক গাছ লগবৈত ছথি, ও এহি লোক মেঁ সুখ ভোগি অংত মে শ্রীহৰিক ধাম জাযত ছথি ।

তদনংতৰ সংগমেশ্বৰ নাম সঁ উত্তম তীর্থক যাত্রা কৰী। ই বঁহু পৈঘ তীর্থ স্থল অছি। এহি ঠাম পুণ্যময়ী হস্তিমতী নদী সাভ্রমতী নদী সঁ মিলৈত অছি। ই নদী কৌণ্ডিন্য মুনিক শাপ সঁ সুখি গেলীহ।তৎপশ্চাৎ লোক মে বঁহিশ্চর্যা নাম সঁ ৱিখ্যাত ভেলীহ। ও ত্রিলোক ৱিখ্যাত তীর্থ পৰম পাৱন আ সমস্ত পাপক নাশক অছি। লোকনি এহি তীর্থ মে স্নান আ মহেশ্বৰক দর্শন কS সৱ পাপ সঁ মুক্ত ভS ৰুদ্র লোক জাযত ছথি। দেৱী ! জাহি শাপক কাৰণ নদীক জল সুখি গেল ছল , ও প্রসংগ বঁতাৱৈত ছী , সুনু ! জাহি ঠাম পৰম পাৱন মহানদী সাভ্রমতী গংগা আ হস্তিমতী নদীক সংগম ভেল ছল , ওহি ঠাম মুনিৱৰ কৌণ্ডিন্য কঠিন তপ শুৰু কেলে ছলাহ। বঁহাত কাল ভগৱান নাৰাযণক আৰাধানা কৰৈত ছলাহ। এক সমযক বাঁত অছি দৈৱযোগ সঁ অতিবৃষ্টি ভেলাক কাৰণ নদী জল সঁ ভৰি গেল। তহন মুনি কৌণ্ডিন্য এহি স্থান কেৰ পৰিত্যাগ কS দেলনি; মুদা ৰাতি মেঁ নদীক বাঁঢ়ি সঁ বঁহু কষ্ট ভেলনি। হুনক আশ্রম দিৱ্য শোভা সম্পন্ন আ মহান ছল; মুদা জলক ৱেগ মে ফল ,মূল আ পোথী সৱটা নদী মে বঁহি গেল। তখন মুনিশ্রেষ্ঠ কৌণ্ডিন্য নদীক শাপ দেলনি – 'তোঁ কলিযুগ মে ৱিঁনা জলক ভS জাযৱ।' এহি প্রকাৰ হস্তিমতী কেৰ শাপ দS ৱিপ্রৱৰ কৌণ্ডিন্য সনাতন ৱিষ্ণুধাম চলি গেলাহ। অখনো সংগমেশ্বৰ নাম সঁ তীর্থ মৌজূদ অছি , জেকৰ দর্শন কS পাপী লোকনি ব্রঁহ্মহত্যা আদি পাপ সঁ মুক্ত ভS জাযত ছথি।

দেৱেশ্বৰী ! ওহি ঠাম সঁ তীর্থ যাত্রী ৰুদ্রমহালয তীর্থক যাত্রা কৰথি। ই কেদাৰনাথ তীর্থ সন অনুপম অছি। সাক্ষাৎ ৰুদ্রদেৱ একৰ নির্মাণ কেলনি অছি। ওহি ঠাম শ্রাদ্ধ কর্ম অৱশ্য কৰী; কিএক তS ই পিতৰক পূর্ণ তৃপ্তিক কাৰণ অছি। এহি তীর্থ স্থল পৰ শ্রাদ্ধ

करबा सँ पितर आ पितामह तृप्त भऽ रूद्रक परम पावन पद पाबैत छथि । जे केओ रूद्रमहालय तीर्थ मे कातिक आ वैशाख मासक पूर्णिमा केर वृषोत्सर्ग करैत छथि, ओ रूद्रक संग आनंदक भागी होयत छथि । केदार तीर्थ मे जलखढ़ करबा सँ लोकनि केर पुनर्जन्म नहि होयत अछि ।ओहि ठाम स्नान करबा सँ ओ मोक्षक भागी होयत छथि । देवी ! एक समय हम साभ्रमती नाम सँ महागंगाक महत्त्व जानि कैलाश छोड़ि एहि ठाम आयल छलहुँ आ लोक हितक लेल एहि ठाम स्नान आ जलखढ़ कऽ एकरा परम तीर्थ बना के फेर अपन कैलाश चलि एलहुँ । तखन सँ महालय परम पुण्यमय तीर्थ भऽ गेल अछि । देवी ! जे केओ कातिक आ वैशाख मासक पूर्णिमा केर एहि ठामक यात्रा करैत छथि , हुनका फेर कखनहु संसार जनित दुःख नहि होयत छैक ।

पार्वती ! आब देवगणक लेल सेहो दुर्लभ उत्तम तीर्थक वर्णन सुनु । ओ खंगतीर्थ नाम सँ विख्यात आ समस्त पापक नाशक अछि । खंगतीर्थ मे स्नान कऽ खंगेश्वर शिवक दर्शन करबा सँ लोकनि कखनहु दुर्गति मे पड़ैत छथि आ अन्त मे स्वर्गलोक जायत छथि । जे खंगधारेश्वर महादेवक दर्शन करैत छथि आ कातिक मासक पूर्णिमा केर हुनक विशेष पूजा करैत छथि, हुनका सर्वेश्वर भगवान विश्वनाथ सदिखन एहि पृथ्वी पर सब प्रकारक सुख दैत छथिन; किएक ओ मनोवाछित फल दैत छथिन ।

साभ्रमतीक तट पर चित्रांगवदन नाम सँ एकटा तीर्थ स्थल अछि, जे गया सँ सेहो श्रेष्ठ अछि ।एहि शुभकारक तीर्थक अधिष्ठातृ

দেৱতা মানার্ক নাম সঁ সূর্য ছথি । জিনকা কোঢ়ি ভs গেল অছি, ও জোঁ এহি তীর্থ মে জাযত ছথি তহন ভগৱান মানার্ক হুনকা কোঢ়ি মুক্ত কs দৈত ছথিন । জে মহিলা শাস্ত্রোকত ৱিধি সঁ ওহি ঠাম অভিষেক কৰৈত ছথিন, ও মৃতৱত্সো ৱ ৱঁধ্যা ভেলাক বাদহুঁ পুত্ৰৱতী ভs জাযত ছথি । এহি তীর্থ স্থল পৰ ৰৱি কেঁ জোঁ স্নান, সঁধ্যা, জপ ,হোম, স্বাধ্যায

আ দেৱপূজন কএল জায তs ও অক্ষয ভs জাযত অছি । ওহি ঠাম সূর্যৱ্রত কৰৱাক চাহী । এনা কৰনা সঁ লোকনি এহি লোক মে সুখ ভোগি সূর্যলোক জাযত ছথি । জে কেও এহি তীর্থ স্থল পৰ জা কে ৱিশেষৰূপ সঁ উপৱাস কৰৈত অছি আ গঁদ্রিক ৱশ মেঁ কs ভগৱান মানার্কক পূজা কৰৈত ছথি, ও নিশ্চয মোক্ষক ভাগী হোযত ছথি ।

মানার্ক তীর্থ স্থলক উত্তৰৱাঁৰী কাত চঁদনেশ্বৰ তীর্থ অছি। ও উত্তম স্থান সদিখন চঁদনক সুগঁধ সঁ সুৱাসিত ৰহৈত অছি । ওহি ঠাম স্নান ,জলপান আ পিতৃতর্পণ কৰনা সঁ লোকনি কখনহু নৰক মেঁ নহি জাযত ছথি আ হুনকা ৰুদ্ৰলোক মে স্থান মিলৈত ছৈন । ওহি ঠাম জগতক কল্যাণকাৰী ৱিশ্বক স্বামী ভগৱান চঁদনেশ্বৰক দর্শন কs ৰুদ্ৰলোকক গচ্ছিত লোকনি যথাশক্তি হুনক পূজন কৰথি । এহি তীর্থ স্থল পৰ কল্যাণকাৰী সাক্ষাৎ পৰমাত্মো শ্ৰীৱিষ্ণু নিত্য নিৱাস কৰৈত ছথিন ।

ওহি ঠাম সঁ জম্বূতীর্থ মে স্নান কৰs ক লেল জায কেৰ চাহী । কলিযুগ মে ও তীর্থ মানুষক লেল স্বর্গক সীঢী সন অছি । পূৰ্ৱকাল মে ভগৱান জামৱঁৱান এহি ঠাম দশাঁগ পৰ্ৱত পৰ অপনা

নাম সঁ এক টা শিরনিংগক স্থাপনা কেনে ছনথি । এহি ঠাম স্নান কs শ্রীৰাম আ নক্ষমণক স্মৰণ কৰী আ জাম্বারতেশ্বৰ শির কেৰ নত মস্তক ভেনা পৰ নোকনি ৰুদ্রনোক মে প্রতিষ্ঠিত হোযত ছথি । জাহি জাহি ঠাম শ্রীৰামচংদ্রজীক স্মৰণ কএন জাযত অছি ওহি ঠাম সমস্ত চৰাচৰ জগৎ মে ভর রঁধন সঁ মুক্তি দেখন জাযত অছি । হমৰে ৰাম রুঁঝী আ শ্রীৰাম ৰুদ্র ছথি - এ জানি কতওঁ ভেদ দৃষ্টি নহি ৰাখী । জে মনে-মন 'ৰাম ! ৰাম ! ৰাম' এনা জপ কৰৈত ছথি , হুনক সমস্ত মনোৰথ সর যুগ মে সিদ্ধ ভেন অছি । দেরী ! হম সদিখন শ্রীৰামচংদ্রজীক স্মৰণ কৰৈত ছী ।শ্রীৰামচংদ্রজীক নামক শ্ররণ কৰনা সঁ কখনহু ভর - রঁধন মে নোকনি নহি পড়ৈত অছি । পার্রতী ! হম কাশী মে ৰহি সরদিন ভক্তিভার সঁ কমন নযন শ্রী ৰঘুনাথজীক নিৰংতৰ স্মৰণ কৰৈত ছনহুঁ । পূর্রকান মে জাম্বরান্ পৰম পারন শ্রীৰামচংদ্রজীক স্মৰণ কs জম্বূতীর্থ মে জাম্বরত নাম সঁ প্রসিদ্ধ শিরনিংগ স্থাপিত কেনে ছনাহ । ওহি ঠাম স্নান,দেরপূজন আ ভোজন কৰনা সঁ নোকনি শিরনোক জাযত ছথি । ওহি ঠাম সঁ ইংদ্রগ্রাম নাম সঁ উত্তম তীর্থ স্থনক যাত্রা কৰী , জাহি ঠাম পূর্রকান মে স্নান কs ইংদ্র ঘোৰপাপ সঁ মুক্ত ভেন ছনাহ ।

শ্রীপার্রতীজী পূছনখিন - ভগরন্ ! ইংদ্র কেৰ কোন কর্মক ঘোৰ পাপ নাগন ছন আ ও কোনা পাপৰহিত ভেনাহ । এহি প্রসংগ কেৰ রিস্তাৰ সঁ সুনাউ ।

শ্রীমহাদেরজী কহনখিন - দেরী ! পূর্রকান মে দেরৰাজ ইংদ্র আ অসুৰক স্বামী নমুচি আপস মে প্রতিজ্ঞা কেননি জে হম দুন্

গোটে এক-দোসৰা কেৰ ৱিনা কোনো শস্ত্রক সহাযতাক ৱধ কৰৱ; মুদা ইংদ্র আকাশৱাণীক কথনানুসাৰ জনেক ফেন সঁ নমুচিক হত্যা কS দেলখিন । তহন ইংদ্র কেৰ ব্রহ্মহত্যা লাগি গেলনি । ও গুৰু সঁ অপন পাপক শাঁতিক উপায পুছলখিন। ফেৰ বৃহস্পতিজীক আজ্ঞানুসাৰ সাভ্রমতীক উত্তৰৱাঁৰী ঘাটে পৰ এনাহ আ ওহি ঠাম স্নান কেলথি । এহি সঁ হুনক সৱ পাপ তত্কোন নষ্ট ভS গেল । শৰীৰ ঠান সঁ ভS গেল , তহন ও ওহি ঠাম ধৱলেশ্বৰ নাম সঁ শিৱক স্থাপনা কেলনি ।

ও শিৱলিংগ এহি পৃথ্বী পৰ ইংদ্রক নাম সঁ প্রসিদ্ধ ভেল । ওহি ঠাম পূর্ণিমা, অমাৱস, সংক্রাংতি আ গ্রহণক দিন শ্রাদ্ধ কৰলা পৰ পিতৰ কেৰ বাঁৰহ ৱঁৰখ ধৰি তৃপ্তি ৱঁনল ৰহৈত অছি । জে কেও ধৱলেশ্বৰ লগ জা কেৰ ব্রাঁভল ভোজন কৰাৱৈত ছথি, হুনকা এক টা ব্রাঁভল ভোজন কৰেলা পৰ সহস্র ব্রাঁভল ভোজনক ফল মিলৈত অছি । জে ব্রাঁহ্মণ এহি ঠাম আৱি ৰুদ্রমংত্রক জাপ কৰৈত ছথি , হুনকা ভগৱান্ শংকৰক প্রসাদ সঁ কোটিগুনা ফল মিলৈত ছৈন ।জে কেও এহি তীর্থ স্থল পৰ আৱি উপৱাস কৰৈত ছথি, হুনক সমস্ত কামনাক পূর্তি নিসংদেহ ভS জাযত ছৈন । জে কেও ৱেঁলক পাত লাৱি ভগৱান্ ধৱলেশ্বৰক পূজা কৰৈত ছথি, ও এহি পৃথ্বী পৰ ধর্ম, অর্থ, আ কাম তীনু পাৱি লৈত ছথি । ৱিঁশেষতঃ সোম দিন জে কেও ওহি ঠামক যাত্রা কৰৈত ছথি, হুনকা ভগৱান্ ধৱলেশ্বৰ সৱ ৰোগ দুঃখক নিৱাৰণ কৰৈত ছথিন, জে সৱ ৰৱি কেৰ হুনক ৱিশেষ পূজা কৰৈত ছথিন, হুনক মহিমাক জ্ঞান হমৰা কখনহু নহি ভেল । জে কেও দুৱ, আকক ফূল, কৰৱীৰক ফূল আ পাত সঁ

শ্ৰীধরনেশ্বৰক পূজন কৰৈত ছথি , ও পুণ্যক ভাগী হোযত ছথি । জে কেও উজ্জৰ অাকক ফূন নারি ভগরান্ ধরনেশ্বৰক পূজা কৰৈত ছথি, ঌনকা মনোরাংছিত ফন মিনৈত ছৈন । সতযুগ মে ভগরান্ নীনকংঠ নাম সঁ প্ৰসিদ্ধ ভঽ সরঁহক কন্যাণ কৰৈত ছথিন । ত্ৰেতাযুগ মে ভগরান্ হৰ নাম সঁ রিখ্যাত ভেনাহ , দ্বাপৰ মে ঌনক সংজ্ঞা শর্র ছন অা কনিযুগ মে ভগরান্ ধরনেশ্বৰ নাম সঁ প্ৰসিদ্ধ ভেনথি । জে শ্ৰেষ্ঠ নোকনি এহি ঠাম স্নান অা দান কৰৈত ছথি, ও ধর্ম, অর্থ অা কামক উপভোগ কঽ শিরধাম জাযত ছথি । চংদ্ৰগ্ৰহণ, সূর্যগ্ৰহণ অা রাঁরূঁজীক রঁৰখী পৰ শ্ৰাদ্ধ কৰনা সঁ জে ফন মিনৈত অছি, ও ধরনেশ্বৰ তীর্থ মেং অনাযাস মিন জাযত অছি । ধরনেশ্বৰ মে কান সঁ প্ৰেৰিত জিনকৰ প্ৰাণ পখেৰূ উড়ি জাযত অছি, জখন ধৰি সূৰজ চান ৰহত তখন ধৰি ও শিরধাম মে নিরাস কৰতাহ ।

শ্ৰীমহাদেরজী অাগ্ৰ কহৈত ছথিন - সাভ্ৰমতীক তট পৰ রাঁনার্ক নাম সঁ শ্ৰেষ্ঠ তীর্থ স্থন অছি, জে ভোগ অা মোক্ষদাযী অছি । জে কেও রাঁনার্ক তীর্থ মেং স্নান কঽ তীন ৰাতি ৰূকি ভোৰ মে রাঁন সূর্যক দর্শন কৰৈত ছথি,ও নিশ্চয সূর্যনোক জাযত ছথি । ৰরি দিন , সংক্ৰাংতি, সপ্তমী তিথি,রিস্বর যোগ, অযনক শ্বৰূঅাতী দিন, চংদ্ৰগ্ৰহণ অা সূর্যগ্ৰহণ কেৰ স্নান কঽ দের,পিতৰ অা পিতামহক তর্পণ কৰী । ফেৰ ব্ৰাঁহ্মণ কেৰ ধেন্ব অা গ্বড়-ভাতক দান কৰী । তৎপশ্চাৎ কনেৰ অা জাপক ফূন সঁ রাঁন সূর্যক পূজন কৰী । জে কেও এনা কৰৈত ছথি , ও স্বর্যনোক মে নিরাস কৰৈত ছথি ।জে কেও এহি ঠান নান ৰংগক দ্বধাৰূ গায অা জরান এক টা রঁৰদক দান কৰৈত অছি, ও যজ্ঞক ফন পারৈত ছথি অা কখনঌ

নৰকগামী নহি হোযত ছথি । এতবে নহি, ৰোগী ৰোগ সঁ আ কৈদী বঁধন মুক্ত ভs জাযত অছি । এহি তীর্থ মেঁ পিণ্ডদান কৰনা সঁ পিতামহগণ পূর্ণ তৃপ্ত ভs জাযত ছথি ।

পূর্বকালক বাঁত অছি , এক টা বূঁঢ় মহিষ বৃদ্ধাবস্থাক কাৰণ জর্জৰ ভs গেল ছল , জে বোঁঝা নহি উঠা সকৈত ছল । ই দেখি ব্যাপাৰী ওকৰা ৰাস্তা মে ত্যাগি দেলক গর্মীক মহীনা ছল, ও সাভ্রমতীক তটঁ পৰ পানী পীবাক গড্ডা সঁ আযল। দৈৱৱশ ও মহিষ কাদো মে ফঁসি গেল আ ও ওহি ঠাম মৰি গেল । নদীক পৱিত্র জল মেঁ ওকৰ হাড় বঁহি গেল । একৰ প্রভাব সঁ ও মহিষ কান্যকুব্জ দেশক ৰাজকুমাৰ ভেল , পৈঘ ভেলা পৰ ৰাজসিংহাসন পৰ বৈঁসল। ওকৰা পূর্বজন্মক স্মৰণ ৰঁহল ছল । ও অপন পূর্ব বাঁত কেৰ যাদি কs এহি তীর্থক প্রভাব সঁ অভিভূত ভs , উক্ত তীর্থ স্থল পৰ আবি স্নান কs দান দেলনি সংগহী সংগ ওহি ঠাম দেৱাধিদেৱ মহেশ্বৰক স্থাপনা কেলনি ।ওহি ঠাম স্নান কs মহিষেশ্বৰক পূজন আ বাঁন সূর্যক দর্শন কs লোকনি সব পাপ সঁ মুক্ত ভs জাযত অছি ।

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

পদ্য

৩.১.ৰাম শংকৰ ঝা "মৈথিন"- কোন্হুক ৰঁৰদ/ ম্বদা খাৰঁ

৩.২.প্রমোদ ঝা 'গোক্বন'- খাগাঁ ৰঁড়ন জা ৰহন ছী

৩.৩.জগদানন্দ ঝা 'মন্ব'- ৰীসষ্টা হাগকূ

৩.৪.প্রণৱ ক্বমাৰ ঝা- এক কপ চাহ

২.১.ৰাম শংকৰ ঝা "মৈথিল"- কোনাৰ্ক ৰঁৰদ/ মৰদা ঋৰ্ঁ

ৰাম শংকৰ ঝা "মৈথিল"

কোনাৰ্ক ৰঁৰদ/ মৰদা ঋৰ্ঁ

১

কোনাৰ্ক ৰঁৰদ

কোন্হ্রূক কেঁ রঁৰদ রঁনি ঘূম্মি ৰহল ছী

জিনগী কেঁ পহিয়া ঘস্যা ৰহল ছী..!

কোন্হ্রূক রঁৰদ রঁনি......!

কতহ জাযরঁ..? কোনা জাযরঁ...?

কিযাক জাযরঁ.? কি নত্থ জাযরঁ

সরঁ দেখা- দেখী মে ভাগি ৰহল খছী

পৰাত্থ ৰহল খছী

কোন্হ্রূক রঁৰদ রঁনি....!

সবঁ কেঁ বুঝন চৈয সবঁকেঁ দেখন চৈয

সবঁ কেঁ ৰমন চৈয সবঁকেঁ গমন চৈয

কিছু অঁগা কিছু বীঁচ মে কিছু পছিনে

কিছু সংজোগনে কিছু সমাহৰনে স্বকাবৈত

কোন্টাক কেঁ বঁৰদ বঁনি....!

এহি বাঁৰি ওহি বাঁৰি এ খেত ও খেত

জোগ্রত ৰহন চী জোতবাঁ ৰহন চী

এহি গাম ওহি গাম এ নগৰ ও নগৰ

ঠীঠীখা ৰহন ঠী ৰোঁখাহ ৰহন ঠী

কিযাখ কথিনাখ ককৰানাখ..?

নে হিনকা ৰূঁঝন নে ৗনকা ৰূঁঝন

সৰঁ এক দোসৰ কেঁ দাৰৈঁত পিঠৈত

কোন্হৃক কেঁ ৰঁৰদ ৰঁনি.....!

মৰদক মোঁছ ৰঁনি ঐঁঠি ৰহন ঠী

গূমান নেন গামা পহনৰাঁন নেন

খৰীদা ৰহন কিতাখ পখৰ কিতাখ

ঠোকরাঁ ৰহন ছী কোঠী পত্থৰ কোঠী

নহিঁ সাঁঝ নহিঁ ভোৰ নহিঁ ভিংসৰ

নহিঁ কনৌড নহিঁ ৰেঁৰহটঁ নহিঁ ৰাতি

ৰঁতাহ ভেন ভণ্ডখা ৰহন ছী

কোন্‌হুক কেঁ ৰঁৰদ ৰঁনি....!

এহি ঠাম ওহি ঠাম স্বনি ৰহন ছী

খাড ঠাম খাড ঠাম স্বনরাঁ ৰহন ছী

সৰঁ ঘৰ-ঘৰান গাৰিঁ ৰহন খছী

মরঁ মৰ -মমাংগ গরঁরাঁ ৰহন খছী

মুদা কেঁ স্বনত কিনকা স্বনত..?

খপনহিঁ ডল্লূ মোঝ কৰরাঁক নেন

ওঁঘান খপমিংখাত ওঝৰান ছী

কোন্হূক কেঁ রঁৰদ রঁনি....!

জ্যোঁ জিনগীক যথাৰ্থ মৰ্ম ব্রূঁঝি

কিছু দৈত ৰহি কিছু দিযারৈঁত ৰহি

হংসী-হংসা রাঁজি হঁসারৈঁত ৰহি

হंসী-ঠঠাক ৱঁথান মচান

ধিয়া-পুতা সঙ্গ ৱঁনারৈঁত ৰহি

মুদা জানি নহিঁ.....

কোন্ঠাক কেঁ ৱঁৰদ ৱঁনি ঘূমি ৰহল ছী

জিনগী কেঁ পহিয়া ঘসা ৰহল ছী...!!

কোন্ঠাক কেঁ ৱঁৰদ ৱঁনি ঘূমি ৰহল ছী

২

মুদা থাৱঁ

ঝাৰল ঝমাৰল পড়ল

টুকুৰ টুকুৰ তাকৈত

আকাশ দিস

কখনো চান্দৰ কেঁ নিহাৰৈত

আঁখি খুনৈত ৰঁগ হোএত

পড়ল ছী মৃত্যুশয্যা..!

মুদা আৰঁ..?

কখনো ৰুঁঝনা জাএত

ঘিৰনী জঁকা ঘৰ নাচৈযা

কখনো ৰুঁঝনা জাএত

ৰিঁজনৌকা নৌকি ৰহল

আ হথমৰা ছাতি গিৰল

পড়ল ছী মৃত্যুশয্যা...!

মুদা আৰঁ..?

ফুদন কিছু কহি ৰহল

মৰনী মাথ ফটকি ৰহল

মকৈএক ঘুন আ সৰাআ

তখনে বুঁঝনা গেন

ছোটকা বঁড়কা গাছ বৃছ

পৃঠী ৰহন হে যৌ বাঁও

হখমৰা খা হখমৰ ধিযা পুতা

কাওঠ কাওঠ গায মহিঁস কেঁ

পেটভাড়া ভোজ কৰবৈত ৰহনূঁহ

চূনহা মে ঝোঁকি ঝোঁক জৰেনহুঁ

ঘৰ বঁথান বঁননহুঁ

মুদা খাবঁ...?

পড়ন ছী মৃত্যুশয্যা...!

তখনে বুঁঝনা গেন

ভৰন পওন পোখৈৰ ওনাৰ

যেহো পৃঠী ৰহন হে যৌ বাঁও

খপন প্যাস বুঁঝেনহুঁ

ঘৰ ঘৰৈনক প্যাস বুঁঝেনহুঁ

চাস বাঁস খেত পথটৈনহুঁ

পড়ন ছী মৃত্যুশয্যা...!

ম্বদা ঋারঁ..?

তখনে রুঁঝনা গেন

চুষ্টী পিপৰী কীড়া মকোড়া

সেহো পৃষ্ঠী ৰহন হে যৌ রাঁড

ঋপন পেষ্ট ভৰরাঁক নেন

ঘৰ ঘৰৈন সমাংগক নেন

খেত পথাৰ জোগ্রতি

ঋাগ্রৰ সিমান য়াহৈত

রঁড়কা রঁড়কা য়েনা ফোৰি

হঋমৰ সরঁষ্টা নেনা ভুষ্টকা

ঋপসিযাঁত রঁমকৈত

কোদাগ্রৰক পস্যাঠ মাৰ নকৃঁ

ম্বদা ঋারঁ....?

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com পর পঠাউ।

३.২.প্রমোদ ঝা 'গোকুল'- অাগাঁ বঁড়ল জা ৰহল ছী

প্রমোদ ঝা 'গোকুল'

অাগাঁ বঁড়ল জাৰহল ছী

ককৰা কহূ ?

কে পতিযাযত ??

পতিযা নিখি

অপনে হাথে

পতিযা কষ্টৈ ছী ।

दिन राति जरैछी

माथ अपन

भार ने क्यो दियय

तैयो भार तकैछी ।

उधिया रहल मन मे

हठात बाँत बसात

मिझ्झर कोना कहि कहि

ओ कहय पू आत

बँझ बँकार मुहँ मे

किछु नहि कहि पबैं छी

अपने हाथे अपन हाथ मचोड़ै छी ।

आगाँ सजल चिन्ताक तप्त पथ

निर्धूम अनल करय कह कह

जड़य तन सदिखन धह धह

जग !तक नै कहि पबैं छी

आँखि मूनि आगाँ बढ़ल जा रहल छी ।

-प्रमोद झा 'गोकुल', दीप,मधुबनी (बिहार), फोन-9871779851

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

३.३.जगदानन्द झा 'मनु'- बीसटा हाइकू

जगदानन्द झा 'मनु'

बीसटा हाइकू

१.

अहाँ धनिक

गरीबों मनुखे छै

ओ बूझि निअ

२.

सोना महग

मनुख सस्ता किए

𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒰𑒑 𑒕𑒻

𑓓.

𑒮𑒦 𑒠𑒱𑒢𑒮𑒿

𑒋𑒢𑒰𑒯𑒱𑒞𑒹 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒋

𑒮𑒖𑓂𑒖𑒢 𑒮𑓀𑒑𑒹

𑓔.

𑒧𑒰𑒙𑒱𑒏 𑒠𑒹𑒯

𑒞𑒏𑒩 𑒒𑒧𑓀𑒛 𑒏𑒲

𑒂𑒑𑒱𑒧𑒹 𑒖𑒹𑒞𑒻

𑓕.

𑒖𑒩𑒻𑒞 𑒠𑒹𑒯

𑒡𑒡𑒏𑒻𑒞 𑒑𑒰𑒕𑒲𑒧𑒹

𑒒𑒧𑓀𑒛 𑒮𑓀𑒑𑒹

𑓖.

𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒦𑒩𑒱

𑒖𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒣𑒼𑒮𑒪𑒯𑒳𑒿

𑒠𑒹𑒪𑒏 𑒂𑒑𑒱

𑓗.

𑒧𑒰𑒯𑒳𑒩 𑒔𑒱𑒐𑒱

𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒧𑒹 𑒯𑒧𑒯𑒳𑒿

পেট ভৰনৌঁ

৮.

জীৱৈঁত দেহ

মৰন খাত্মো সঁগে

নোক ঘূমৈএ

৯.

খপ্পন খান

সভ মতনৰঁকেঁ

ধৰতীপৰ

১০.

নখ মহীনা

জে পেটমে ৰহন

ৱিঁসৰি গেনৈ

১১.

ম্ৱগনাপৰ

হিয়া নেৰৈঁ খাতিৰ

খপ্পন এনৈ

১২.

খভাৰেঁ গেনা

ভোজক নিস্ট খাগ

পৈঘ রঁনৈ ছৈ

১৩.

রঁড় ভোগনোঁ

স্নুগ্গী রঁস্তী দিল্লীক

নৰক ভোগ

১৪.

দৰ্শন কেনোঁ

ভোৰকা সূৰুজক

প্ৰথমে রেঁৰ

১৫.

হমৰো মোন

শুঁভ জাগকেঁ ছন

কৰ্মে রঁন্হেনোঁ

১৬.

মগৰো মেনা

রঁ৭তে ভীড় ভাড়

মাঁ খ্মগৰে

১৭.

ঘৰ মাঁছ তঁ

রাঁহৰো মাঁছে মাঁছ

নীক জতৰা

১৮.
কপাৰ তেজ
তঁ ম্বখনোমে ধান
নৈ তঁ জীযান

১৯.
রনরাসমে
মিযাৰাম নখন
ভাগক খেন

২০.
কপাৰ ঠীক
প্ৰৰুষার্থ ঔপৰ
মভদিনসঁ

জগদানন্দ ঝা 'মন', মোৰাঁগন ন০ ৯২১২৪ ৬১০০৬

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

२.४.प्रणव कुमार झा- एक कप चाह

प्रणव कुमार झा

एक कप चाह

एक कप चाह अहाँक हाथ केर
जिनगी मे नव ताजगी जगा देलक
एक कप चाह अहाँक हाथ केर

হমৰ ঠোৰহক পুৰনা প্যাস মেটা দেনক ।

হৃদযক কোঠৰী মে পসৰল ছল গুজ অন্হৰিযা
অহাঁক নৈনক জাদূ সে ও ক্ষণ মে জগমগা উঠল
অহাঁক মুখ পৰ দেখাযল জে চংদ্ৰমা সন সুন্দৰী
শোণিতক কণ মে বিজুৰি বনি জগমগা উঠল।
এক কপ চাহ অহাঁক হাথ কেৰ
জিনগী মে নব তাজগী জগা দেনক।

সখী! অহাঁক হমৰা সং আঁখি চোৰেনাই
নজা ক হমৰা সে এনা বোজ নুকেনাই
হৃদয মে কতেকো চাকূ-ছুৰী চলা দেনক
এক কপ চাহ অহাঁক হাথ কেৰ
জিনগী মে নব তাজগী জগা দেনক।
চাহক প্যালী মে বসল অহাঁক এহসাস,
ঘূঁট- ঘূঁট মে ভৰাগত অছি হমৰ জৰূৰত,
সোঁধগৰ ভাপ মে ঘোৰাগল অহিংক মিঠাস,
গাছ তৰ ভোৰে খসল জেনা মহুআ কে বাস।
চাহক সংগ নৈ জানি কী কী পিযা দেলহু !
এক কপ চাহ অহাঁক হাথ কেৰ
জিনগী মে নব তাজগী জগা দেনক।

অহাঁক উঁগৰীক অৰদ্দল সন স্পৰ্শ,
কপ পকড়াবৈত ও মনোৰম সংদৰ্শ,
ভএ গেল জেনা হৃদয পৰ অংকিত,

স্থির মোনক স্পঁদন বঁঢ়া দেনক।
এক কপ চাহ অহাঁক হাথ কেৰ
জিনগী মে নব তাজগী জগা দেনক।

অহাঁক ঠোৰহ পৰ জখন চাহক কপ সটৈন,
ও সিহৰন, ও গর্মী, ও এহসাস অটৈন,
কাশ হমহ্ ওহি কপ সন বঁনি জায,
অহাঁক ঠোৰহ সে ছু কে, অহীঁ মে সমায।
নৈন মিলল ত অহাঁ ফেৰ সে নজা গেলহ্
এক কপ চাহ অহাঁক হাথ কেৰ
জিনগী মে নব তাজগী জগা দেনক।

সাঁঝক ঝৰোখ মেঁ জখন যাদ নুকাযত অছি,
অহাঁক মুস্কী সে ফেৰ ৰাতি জগমগাযত অছি,
এক কপ চাহ আ একটা মীঠগৰ সন বাঁত,
জেনা প্রেম মেঁ ঘোৰাএত হোয মধুৰক সৌগাত।
যথার্থ সে হোএত স্বপ্নমে ওঝৰা দেনক
এক কপ চাহ অহাঁক হাথ কেৰ
জিনগী মে নব তাজগী জগা দেনক।

হমৰ নিধঠা পৰ আৰঁ তই বিশ্বাস কই নিয
চাহ ত পিযা দেলহ্, আৰঁ প্যাৰ কই নিয
মাললহ্ অহাঁক অছি, কিছু সিহঁতা কিছু গঙ্গা
পূৰবঁ অহাঁক গঙ্গা, ড্রা সিহঁতা জাগা দেনক
এক কপ চাহ অহাঁক হাথ কেৰ

জিনগী মে নব তাজগী জগা দেনক।

-   প্রণব কুমাৰ ঝা , ৰাষ্ট্ৰীয পৰীক্ষা বোর্ড, নওা দিল্লী

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাউ।

